

Fremsat den 13. marts 2013 af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om menighedsråd

(Bedre samarbejdsmuligheder, lempelse af udvalgsstrukturen, nye regler om fælles menighedsråd, forenkling af arbejdsgange m.v.)

§ 1

I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 146 af 24. februar 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, ændres »i et pastorat« til: »i et provsti«.

2. I § 2 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ved fælles menighedsråd, jf. § 1, stk. 3, som er oprettet på tværs af pastorater består menighedsrådet af mindst fem valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne tjenestemandansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af et år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

3. To steder i § 2, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »stk. 3,« til: »stk. 4,«.

4. § 3 affattes således:

»§ 3. En repræsentant for de kirkefunktionærer, der er ansat eller konstitueret i den eller de menighedsråds kredse, menighedsrådet omfatter, har ret til uden stemmeret at deltage i rådets møder.

Stk. 2. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler herom.«

5. §§ 8-11 affattes således:

»§ 8. På det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand, næstformand og de i § 9 nævnte enkeltmandsposter. Valgene har virkning for et år ad gangen.

Stk. 2. Valget af formanden ledes af det medlem, der har indkaldt til mødet.

Stk. 3. Formanden vælges blandt menighedsrådets medlemmer af de valgte medlemmer ved hemmelig afstemning. Så snart valg af formand har fundet sted, vælges en næstformand til at fungere i formandens forfald. Valget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald af det medlem, der har ledet formandsvalget, og foregår i øvrigt efter samme regler som dette.

Stk. 4. Umiddelbart efter valget af formand og næstformand finder valg til enkeltmandsposter sted.

Stk. 5. Menighedsrådet kan beslutte at tillægge formanden honorar. Honorar kan dog kun tillægges formanden, såfremt denne er valgt medlem af menighedsrådet. Formanden er forpligtet til at modtage honoraret. Størrelsen af honoraret skal godkendes af provstiuvalget.

Stk. 6. Ministeren for ligestilling og kirke kan fastsætte nærmere regler om formandshonoraret.

§ 9. Menighedsrådet vælger af eller uden for sin midte en kirkeværg. Kirkefunktionærer, der er ansat ved kirken eller kirkegården, kan ikke vælges til kirkeværg. Har to eller flere sogne fælles menighedsråd, kan der vælges en kirkeværg for hver kirke. I sogne med flere kirker kan der vælges en kirkeværg for hver af kirkerne.

Stk. 2. Menighedsrådet vælger af sin midte en kasserer. Den praktiske udførelse af opgaverne kan knyttes til en af kirkens kirkefunktionærstillinger eller overlades til en professionel regnskabsfører.

Stk. 3. Formanden kan ikke vælges til kirkeværg eller kasserer. Formanden kan endvidere ikke varetage hvervet som professionel regnskabsfører.

Stk. 4. Menighedsrådet vælger af sin midte en sekretær, medmindre sekretærhvervet er knyttet til en af kirkens funktionærstillinger.

Stk. 5. Menighedsrådet vælger af sin midte en kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne i tjenstlige forhold. Opgaven som kontaktperson kan

efter menighedsrådets beslutning deles mellem en af pastoretets præster og et af de valgte medlemmer.

Stk. 6. Størrelsen af eventuelt honorar til kirkeværgen, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiuudvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.

Stk. 7. Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for de i stk. 1, 2, 4 og 5 nævnte personers forretningsområde.

Stk. 8. Menighedsrådet vælger en bygningskyndig til at deltage i de årlige syn over kirken og kirkegården. Kirkeværgen kan ikke vælges til menighedsrådets bygningskyndige.

Stk. 9. Menighedsrådet vælger af sin midte en person, der bemyndiges til sammen med formanden at underskrive dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån.

§ 10. Et medlem af menighedsrådet har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de i § 9 nævnte enkeltmandsposter, jf. dog stk. 2-3.

Stk. 2. Et medlem har kun pligt til at være formand i 4 år.

Stk. 3. Præsten er ikke forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5, og kan frasige sig opgaverne i løbet af funktionsperioden.

Stk. 4. Menighedsrådet kan efter anmodning fritage formanden og næstformanden for hvervet for resten af funktionsperioden.

Stk. 5. Når en formand eller næstformand fritages for sit hverv, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg efter reglerne i § 11 for resten af den afgående formands eller næstformands funktionsperiode.

Stk. 6. Når et medlem af menighedsrådet, som er valgt til en eller flere af de enkeltmandsposter, som er nævnt i § 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg til den eller de derved ledige enkeltmandsposter for resten af det afgående medlems funktionsperiode. Tilsvarende gælder, hvis en præst i løbet af funktionsperioden frasiger sig de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5.

§ 11. Hvert år inden udløbet af formandens funktionsperiode vælger menighedsrådets valgte medlemmer ved hemmelig afstemning formand for det kommende år. Valget ledes af den afgående formand.

Stk. 2. Når valg af formand har fundet sted, vælges en næstformand for det kommende år. Reglerne i § 8, stk. 3, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Herefter foretages valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter for det kommende år.«

6. I § 12, stk. 1, ændres »førstkommende« til: »den første«.

7. I § 12, stk. 2, ændres »tillige i den lokale presse bekendtgøres« til: »offentliggøres«.

8. § 13, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Når menighedsrådets formand får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sit hverv i en forventet periode på

mindst to måneder på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende indkalder formanden stedfortræderen til det førstkommende møde i menighedsrådet, jf. dog stk. 4 og 5. Menighedsrådet kan i forretningsordenen træffe bestemmelse om, at formanden ved et medlems forfald af de grunde, der er nævnt i 1. pkt., indkalder stedfortræderen, selvom hindringen forventes at vare kortere end to måneder.«

9. § 13, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* Stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til

- 1) det konstituerende møde, jf. § 6,
- 2) de møder, hvor den endelige behandling af henholdsvis de kirkelige kassers årlige budget og de kirkelige kassers årlige regnskab finder sted,
- 3) de møder, jf. lovens § 10, stk. 5 og 6, og § 11, hvor valg af formand og næstformand samt valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter finder sted,
- 4) det møde, hvor der foretages bindende afstemning i forbindelse med præsteansættelser, eller
- 5) det møde, hvor der foretages valg af medlemmer til provstiuvalg eller af medlemmer til stiftsråd.«

10. § 14, 2. pkt., ophæves.

11. I § 15 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Et medlem, der udtræder som følge af midlertidig flytning fra sognet, kan genindtræde i menighedsrådet, når den pågældende på ny tager fast bopæl i sognet, og såfremt dette sker senest 6 måneder efter fraflytningen. Hvis et medlem ønsker at genindtræde efter 1. pkt., skal den pågældende inden sin midlertidige fraflytning give menighedsrådet og biskoppen underretning herom.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

12. I § 15, stk. 5, 1. pkt., der bliver stk. 6, 1.pkt., ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1-5«.

13. To steder i § 17, stk. 1, ændres »udvalg« til: »kirke- og kirkegårdsudvalg«.

14. I § 17 indsættes som stk. 3:

»*Stk. 3.* Menighedsråd, der består af fem valgte medlemmer, kan beslutte, at der ikke skal nedsættes et stående kirke- og kirkegårdsudvalg. Udvalgets opgaver varetages i stedet af menighedsrådet.«

15. I § 19, 1. pkt., ændres »udvalg« til: »kirke- og kirkegårdsudvalg«.

16. Efter § 20 indsættes:

»**§ 20 a.** To eller flere menighedsråd kan nedsætte et fælles ansættelsesudvalg eller et fælles udvalg om kirkegårdsdrift, når de samarbejder i henhold til §§ 42 a eller 43. Fællesudvalgene handler på menighedsrådenes vegne.

Stk. 2. To eller flere menighedsråd, der samarbejder i henhold til §§ 42 a eller 43, kan endvidere nedsætte et fælles

udvalg, der kan varetage opgaver svarende til de opgaver, der kan varetages af et særligt udvalg, jf. § 20.

Stk. 3. Deltagerne i samarbejdet fastsætter reglerne for det fælles udvalgs virksomhed i vedtægten for samarbejdet.«

17. I § 21, *stk. 3, 1. pkt.*, udgår: », herunder de i § 10 nævnte«, og 2. pkt. ophæves.

18. § 22 affattes således:

»§ 22. Menighedsrådet træffer beslutning om, hvornår og hvor ordinære møder skal afholdes. Mødeplanen offentliggøres i begyndelsen af hvert kirkeår. Tid og sted for det enkelte møde offentliggøres.

Stk. 2. Ekstraordinære møder skal afholdes, når menighedsrådets formand, en sognepræst eller mindst en tredjedel af medlemmerne ønsker det. Formanden fastsætter tid og sted for de ekstraordinære møders afholdelse, og møderne offentliggøres så vidt muligt forud efter menighedsrådets bestemmelse.

Stk. 3. Menighedsrådet kan fastsætte regler om varigheden af rådet møder.

Stk. 4. En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på menighedsrådets møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt offentliggøres.

Stk. 5. Flere menighedsråd i et pastorat skal samles til et fælles møde efter anmodning fra

- 1) en sognepræst,
- 2) formanden for et af menighedsrådene,
- 3) et af menighedsrådene eller
- 4) en tredjedel af medlemmerne i hvert af menighedsrådene.

Stk. 6. Fællesmøder indkaldes og ledes af formanden for hovedsognets menighedsråd. Møderne offentliggøres så vidt muligt forud for afholdelsen.

Stk. 7. Ved kirkevisitats kan biskop eller provst beramme møde med menighedsrådet eller dets valgte medlemmer alene.«

19. I § 24, *stk. 2*, ændres »§§ 8 og 9« til: »§§ 8 og 11«.

20. I § 27, *stk. 3*, ændres »nedbrydning af kirker« til: »nedbrydning, lukning af kirker eller om at tage en kirke delvist ud af brug.«

21. I § 29, *stk. 1 og 2*, ændres »§ 2, stk. 2,« til: »§ 2, stk. 2 og 3,«.

22. I § 29 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Menighedsrådet kan beslutte, at materiale, som skal sendes til menighedsrådets medlemmer, jf. *stk. 2, 2. pkt.*, kun formidles elektronisk.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

23. § 33 ophæves.

24. I § 34, *stk. 1*, ændres »stiftsudvalg« til: »stiftsråd«.

25. I § 38, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Biskoppens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

26. I § 41, *stk. 3*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Tilsvarende gælder, hvor der er etableret et fælles menighedsråd på tværs af pastorater.«

27. § 41, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Offentliggørelse om afholdelse af menigheds møde sker efter menighedsrådets bestemmelse på en måde, der sikrer, at så mange som muligt bliver oplyst om mødets afholdelse. I offentliggørelsen anføres, hvilke emner der skal behandles på mødet.«

28. § 42 a, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der offentliggøres på stiftets hjemmeside. I de tilfælde, hvor samarbejdet vedrører enkeltstående aktiviteter, og hvor den eventuelle fælles udgift afregnes umiddelbart og afholdes forholdsmæssigt af de deltagende menighedsråds kirkekasser, kan menighedsrådene dog undlade at udarbejde en vedtægt.«

29. I § 42 a, *stk. 3*, ændres »og om, hvor vedtægten lokalt er fremlagt og kan rekvireres fra« til: »og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.«

30. § 43, *stk. 3, 2. pkt.*, ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 15. juni 2013.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
  - 2.1. Ændret geografisk afgrænsning ved oprettelse af fælles menighedsråd
    - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.2. Sognepræsters medlemskab af fælles menighedsråd oprettet på tværs af pastorater
    - 2.2.1. Gældende ret
    - 2.2.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.3. En valgt medarbejderrepræsentant for samtlige menighedsråds kredse ved fælles menighedsråd
    - 2.3.1. Gældende ret
    - 2.3.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.4. Sammenskrivning af reglerne om valg af formand, næstformand samt enkeltmandsposter
    - 2.4.1. Gældende ret
    - 2.4.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.5. Offentliggørelse af valgte medlemmer af menighedsrådet
    - 2.5.1. Gældende ret
    - 2.5.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.6. Afgrænsning af området for lovligt forfald vedrørende varetagelse af hvervet som menighedsrådsmedlem
    - 2.6.1. Gældende ret
    - 2.6.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.7. Indkaldelse af stedfortrædere
    - 2.7.1. Gældende ret
    - 2.7.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.8. Flytning af afgørelseskompetence til biskoppen
    - 2.8.1. Gældende ret
    - 2.8.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.9. Udtræden af menighedsrådet ved midlertidig flytning fra sognet
    - 2.9.1. Gældende ret
    - 2.9.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.10. Lempelse af reglerne om udvalgsstruktur i små sogne
    - 2.10.1. Gældende ret
    - 2.10.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.11. Nedsættelse af fælles udvalg ved samarbejde mellem menighedsråd
    - 2.11.1. Gældende ret
    - 2.11.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.12. Offentliggørelse af menighedsrådets møder, sagsfortegnelse og beslutningsprotokol samt menighedsrådsmødernes varighed
    - 2.12.1. Gældende ret
    - 2.12.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.13. Afgrænsning af præsters deltagelse i forhandlinger og afstemninger
    - 2.13.1. Gældende ret
    - 2.13.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.14. Formidling af mødemateriale
    - 2.14.1. Gældende ret
    - 2.14.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.15. Afskæring af klageadgang
    - 2.15.1. Gældende ret
    - 2.15.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag
  - 2.16. Afholdelse af menighedsmøder på tværs af pastorater
    - 2.16.1. Gældende ret
    - 2.16.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

- 2.17. *Lempelse af kravet om udarbejdelse af samarbejdsvedtægt*
 2.17.1. *Gældende ret*
 2.17.2. *Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag*
 3. *Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner*
 4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
 5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for borgere*
 6. *Miljømæssige konsekvenser*
 7. *Forholdet til EU-retten*
 8. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
 9. *Sammenfattende skema.*

1. Indledning

Lov om menighedsråd (menighedsrådsloven) gennemgik senest i 1994 en omfattende revision i forbindelse med vedtagelsen af en ny menighedsrådslov. Ministeriet for Ligestilling og Kirke har sammen med Landsforeningen af Menighedsråd derfor fundet det relevant, at der nu foretages en gennemgang af loven, hvilket afspejles i lovforslaget.

Hovedformålet med lovforslaget er således at forenkle og tydeliggøre bestemmelserne i menighedsrådsloven for derved at sikre, at rammerne for menighedsrådenes arbejde er enkle og dermed gør det lettere for menighedsrådene at varetage det daglige arbejde i rådet.

Inden for de seneste år er det blevet mere og mere udbredt, at menighedsråd ønsker at samarbejde om en række forskellige forhold. Sådanne samarbejdsaftaler forudsætter ofte, at der skal udarbejdes en særlig formaliseret vedtægt. Nogle menighedsråd oplever dette som udtryk for overflødigt bureaukrati.

Med lovforslaget lægges der op til en udvidelse af de tilfælde, hvor menighedsråd kan samarbejde uden, at dette forudsætter en vedtægt. Dette gælder herefter samarbejde om enkeltstående opgaver som eksempelvis afholdelse af en koncert m.v. og samarbejder om oprettelse af et fælles abonnement for flere menighedsråd m.v.

Endvidere er det formålet med lovforslaget, at det ikke længere er nødvendigt at søge dispensation hos Ministeriet for Ligestilling og Kirke, såfremt to eller flere menighedsråd ønsker at nedsætte et fælles udvalg i forbindelse med samarbejdet, herunder udvalg som tillægges kompetence i forhold til personalet på vegne af menighedsrådene.

Samtidig lempes der med lovforslaget på udvalgsstrukturen, sådan at menighedsråd med fem valgte medlemmer – dvs. menighedsråd i sogne med færre end 1.000 folkekirke-medlemmer - kan beslutte, at der ikke skal nedsættes et stående kirke- og kirkegårdsudvalg. Udvalgets opgaver varetages i givet fald af menighedsrådet.

Det er videre formålet med lovforslaget, at oprettelse af fælles menighedsråd ikke længere skal være geografisk afgrænset til pastoratet, men at det således skal være muligt for menighedsråd at oprette fælles menighedsråd på tværs af pastorater uden forudgående dispensation. Det er dog en forudsætning, at der er tale om menighedsråd i samme provsti.

Lovforslaget præciserer endvidere, at der i de tilfælde, hvor der er oprettet fælles menighedsråd, alene skal vælges

én repræsentant for de ansatte og konstituerede kirkefunktionærer for samtlige menighedsråds kredse.

Da der ikke længere er forskel i længden på funktionsperioden for henholdsvis formand, næstformand samt enkeltmandsposterne, lægges der med lovforslaget op til en sammenskrivning af bestemmelserne herom. Der foretages ikke med lovforslaget ændring i, til hvilke enkeltmandsposter menighedsråd skal foretage valg.

Endelig foretages der med lovforslaget en række ændringer, som betyder, at menighedsrådet kan vælge at orientere om, hvem der er valgt til menighedsrådet, og om tid og sted for menighedsrådets møder m.v. på sognets hjemmeside. Menighedsrådet får også mulighed for at beslutte, at sagsmateriale alene skal sendes elektronisk til rådets medlemmer. Disse forslag medfører en forenkling af arbejdsgangen i menighedsrådet samtidig med, at det fastholdes, at interesserede borgere i sognet kan gøre sig bekendt med menighedsrådets arbejde.

Endelig er det formålet med lovforslaget at foretage sproglige korrektioner for derved at give loven et mere nutidigt sprog.

2. Lovforslagets indhold

2.1. *Ændret geografisk afgrænsning ved oprettelse af fælles menighedsråd*

2.1.1. *Gældende ret*

I henhold til menighedsrådslovens § 1, stk. 3, forudsætter oprettelse af fælles menighedsråd, at dette sker i et pastorat. Såfremt menighedsråd ønsker at oprette fælles menighedsråd på tværs af pastorater, forudsætter dette, at menighedsrådene fremsender en ansøgning om dispensation til Ministeriet for Ligestilling og Kirke, jf. menighedsrådslovens § 43, stk. 1.

2.1.2. *Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag*

Ministeriet finder, at det af hensyn til at øge fleksibiliteten i forhold til, at menighedsråd kan slå sig sammen til fælles menighedsråd og dermed skabe et større råd med flere til at dele og løfte opgaverne, bør være muligt at oprette fælles menighedsråd på tværs af pastorater uden dispensation fra ministeriet. Ministeriet finder således ikke, at der bør være en lovmæssig begrænsning, der gør det svært for menig-

hedsråd at samarbejde på tværs af pastoratsgrænserne. Af praktiske grunde er det dog en forudsætning, at der er tale om et fælles menighedsråd inden for samme provsti.

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås således, at to eller flere menighedsråd i samme provsti frit og uden dispensation kan slå sig sammen til et fælles menighedsråd. Der er herefter ikke længere en geografisk binding i forhold til, hvilke menighedsråd i samme provsti der kan danne et fælles menighedsråd uden at ansøge Ministeriet for Ligestilling og Kirke om dispensation.

2.2. Sognepræsters medlemskab af fælles menighedsråd oprettet på tværs af pastorater

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af menighedsrådslovens § 2, stk. 1, at menighedsrådet består af mindst fem medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og de i pastoratet tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i pastoratet har en varighed af et år eller mere.

Præstens ansættelsesområde er pastoratet.

Bestemmelsen i menighedsrådslovens § 2, stk. 1, fastlægger i forlængelse af menighedsrådslovens § 1, stk. 3, at pastoratets præster er fødte medlemmer af et fælles menighedsråd.

2.2.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

I de dispensationer, som ministeriet har givet til oprettelse af menighedsråd på tværs af pastoratsgrænser, jf. menighedsrådslovens § 43, har det været en forudsætning, at de tjenestemandsansatte sognepræster i pastoraterne samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i et af de deltagende menighedsråds pastorater har en varighed af et år eller mere, har skullet være fødte medlemmer af det fælles menighedsråd.

Herved er sikret en ensartet sammensætning af fælles menighedsråd, uanset om rådet er etableret inden for et pastorat, eller det er etableret på tværs af pastoratsgrænser.

Med lovforslagets § 1, nr. 2, indsættes et nyt stykke 3 i menighedsrådslovens § 2. Denne ændring er en lovfæstelse af tidligere praksis og en konsekvensændring af lovforslagets § 1, nr. 1. Ændringen betyder, at der gælder de samme regler for præsters medlemskab af menighedsrådet, uanset om det fælles menighedsråd er etableret inden for et pastorat eller på tværs af pastoratsgrænser.

2.3. En valgt medarbejderrepræsentant for samtlige menighedsråds kredse ved fælles menighedsråd

2.3.1. Gældende ret

I medfør af menighedsrådslovens § 3 har en repræsentant for de kirkefunktionærer, der er ansat eller konstitueret i menighedsråds kredsen, ret til uden stemmeret at deltage i menighedsrådets møder.

Forudsætningen ved bestemmelsens indførelse i 1994 var, at der i hvert menighedsråd skulle være én medarbejderrepræsentant, som havde ret til at deltage i menighedsrådets møder med tale- og forslagsret.

2.3.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

§ 3 i menighedsrådsloven tager sit udspring i den situation, hvor der deltager én medarbejderrepræsentant i rådets møder. Det har ikke været intentionen med bestemmelsen, at der i de tilfælde, hvor der er tale om fælles menighedsråd, og menighedsrådet derfor dækker flere sogne, skulle kunne deltage mere end én medarbejderrepræsentant i møderne.

Med lovforslagets § 1, nr. 4, tydeliggøres den gældende retstilstand, således at det klart fremgår, at der kun vælges én medarbejderrepræsentant, uanset at menighedsrådet dækker flere menighedsråds kredse.

2.4. Sammenskrivning af reglerne om valg af formand, næstformand samt enkeltmandsposter

2.4.1. Gældende ret

Bestemmelserne i menighedsrådslovens §§ 8-11 regulerer menighedsrådets valg af henholdsvis formand og næstformand samt valg af enkeltmandsposter til rådet.

§§ 8 og 9 vedrører således valg af formand samt næstformand, mens §§ 10 og 11 fastsætter reglerne for valg af kirkeværge, kasserer, sekretær, kontaktperson, tegningsberettiget og bygningskyndig.

2.4.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Ministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der foretages en sammenskrivning af bestemmelserne i menighedsrådslovens §§ 8-11, idet der siden 2008 har været samme længde på funktionsperioden, uanset om der er tale om valg til formand og næstformand eller valg til en enkeltmandspost. Dette bør efter ministeriets opfattelse afspejles i reglernes udformning.

Samtidig har der vist sig et behov for en præcisering af, at disse valg er en del af menighedsrådets konstituering. Dette tydeliggøres ved den foreslåede affattelse af §§ 8 og 9 om valgene på det konstituerende møder sammenholdt med den foreslåede affattelse af § 10, stk. 5 – 6, og § 11 om valg i løbet af menighedsrådets funktionsperiode. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og de særlige bemærkninger til forslaget.

Ministeriet lægger afgørende vægt på, at det fremgår tydeligt af loven, hvilke opgaver der skal løses af det samlede menighedsråd, og hvilke der kan overlades til enkelte medlemmer eller evt. til personer, som ikke er medlemmer af menighedsrådet. Ministeriet finder derfor ikke, at det er tilstrækkeligt, at det blot fremgår af loven, at menighedsrådet skal varetage den daglige ledelse, økonomistyring og tilsynet med bygninger og kirkegårde.

Der foretages således ikke med lovforslagets § 1, nr. 5, ændringer i, hvilke enkeltmandsposter der skal foretages valg til.

Af systematiske grunde flyttes den hidtidige bestemmelse om formandshonorar fra menighedsrådslovens § 33 til lovens § 8, stk. 5 og 6.

2.5. Offentliggørelse af valgte medlemmer af menighedsrådet

2.5.1. Gældende ret

Det fremgår af menighedsrådslovens § 12, stk. 2, at den nyvalgte formand inden funktionsperiodens begyndelse sørger for, at det bekendtgøres i den lokale presse, hvem der er valgt til medlemmer af menighedsrådet, og hvem der er valgt som formand for menighedsrådet.

Ifølge gældende ret er det således et formkrav, at menighedsrådets nyvalgte formand inden funktionsperiodens begyndelse sørger for, at det bekendtgøres i den lokale presse, hvem der valgt til menighedsrådet, herunder hvem der er valgt som formand.

2.5.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Ministeriet finder, at formkravet om, at offentliggørelse af, hvem der er valgt til menighedsrådet, skal ske via den lokale presse, er forældet. Det er ministeriets opfattelse, at det nu bør være op til det enkelte menighedsråd selvstændigt at fastlægge, hvordan offentliggørelsen skal finde sted.

Kravet vil dog fortsat være, at sognets beboere i almindelighed skal have mulighed for at få kendskab til oplysningerne.

Med lovforslaget § 1, nr. 7, foreslås derfor en ændring af menighedsrådslovens § 12, stk. 2, sådan at det enkelte menighedsråd selvstændigt kan beslutte, hvordan rådet ønsker at offentliggøre, hvem der er valgt som medlemmer, og hvem der er valgt som formand for menighedsrådet. Offentliggørelsen kan for eksempel ske på menighedsrådets hjemmeside eller i den lokale presse, i kirkebladet eller ved opslag på kirkedøren. Menighedsrådet kan også vælge at offentliggøre meddelelsen på flere måder samtidigt.

Portalen www.sogn.dk indeholder oplysninger om alle sogne i folkekirken. For hvert sogn gives oplysning om ansatte præster og evt. kordegn, menighedsrådsmedlemmer samt generelle oplysninger om sognet, herunder kirken og dennes adresse, sognets tilhørsforhold til pastorat, provsti og stift, antal indbyggere og folkekirkemedlemmer.

Oplysninger om præster, kordegne og menighedsråd vedligeholdes af stifterne, mens faktuelle oplysninger og statistiske oplysninger vedligeholdes af Folkekirkens IT.

Ud over de faste oplysninger på Sogneportalen har menighedsrådene mulighed for selv at oprette en række oplysninger. Det kan være oplysninger om sognets øvrige kirkefunktionærer, gudstjenester, møder og arrangementer.

Orienteringen på www.sogn.dk kan ikke erstattet menighedsrådets offentliggørelse af, hvem der er valgt som medlemmer, og hvem der er valgt som formand for menighedsrådet.

2.6. Afgrænsning af området for lovligt forfald vedrørende varetagelse af hvervet som menighedsrådsmedlem

2.6.1. Gældende ret

Når menighedsrådets formand får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sit hverv som medlem i en forventet periode af mindst 2 måneder, skal formanden i henhold til menighedsrådslovens § 13, stk. 2, indkalde stedfortræderen til det førstkommende menighedsrådsmøde.

Der er ikke i reglerne i menighedsrådsloven fastlagt særskilte kriterier for, hvornår et menighedsrådsmedlem på lovlig vis vil være forhindret i at varetage sit hverv i en forventet periode af mindst to måneder. Bestemmelsen i menighedslovens § 13, stk. 2, er i praksis af ministeriet blevet fortolket i overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslov. Ifølge praksis kan lovligt forfald således foreligge ved medlemmets egen eller nærtstående sygdom. Lovligt forfald kan endvidere foreligge på grund af medlemmets barnefødsel eller adoption, på grund af varetagelse af andet offentligt hverv eller som følge af pligter i medfør af medlemmets ansættelsesforhold.

2.6.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Med lovforslagets § 1, nr. 8, fastholdes, at medlemmet kan have lovligt forfald samtidig med, at det gennem en opregning af de lovlige forfaldsgrunde tydeliggøres, hvornår et menighedsrådsmedlem har lovligt forfald, og menighedsrådets formand derfor skal sørge for at indkalde en stedfortræder til menighedsrådets møder.

Det præciseres således, at lovligt forfald foreligger, når medlemmet på grund af sin »helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende« er forhindret i at varetage hvervet som menighedsrådsmedlem. Der foretages ikke med opregningen af de lovlige forfaldsgrunde en udvidelse af forfaldsgrundene i forhold til den hidtidige praksis.

Forfaldsgrundene svarer til de grunde, der er nævnt i den kommunale styrelseslovs § 15, stk. 2.

Det er ministeriets vurdering, at mange menighedsråd ikke holder møde hver måned, og ministeriet finder det derfor fortsat hensigtsmæssigt, at menighedsrådsformanden som udgangspunkt først har pligt til at indkalde en stedfortræder, når et menighedsrådsmedlem vil være forhindret i at varetage sit hverv i en forventet periode af mindst to måneders varighed.

Til sammenligning med kommuner indkalder kommunalbestyrelsens formand en stedfortræder, hvis et medlem forventes at have forfald i en periode af mindst en måned, jf. § 15, stk. 2, i den kommunale styrelseslov. Om kommunal-

bestyrelsens mødekadence fremgår ligeledes af den kommunale styrelseslov § 8, stk. 1, at ordinære møder som regel afholdes en gang om måneden.

For at tage højde for, at nogle menighedsråd kan opleve et behov for, at stedfortræderen indkaldes tidligere end ved to måneders forfald, foreslås det, at der indsættes et nyt 2. pkt. i menighedsrådslovens § 13, stk. 2, hvorefter menighedsrådet i forretningsordenen kan fastsætte bestemmelser om, at formanden også har pligt til at indkalde stedfortræderen, selv om medlemmet forfald er af kortere varighed end to måneder. Den nye bestemmelse svarer til § 15, stk. 2, 2. pkt., i den kommunale styrelseslov.

2.7. Indkaldelse af stedfortrædere

2.7.1. Gældende ret

I menighedsrådslovens § 13, stk. 4, er det fastsat, at stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har lovligt forfald til en række enkeltstående møder.

Der vil således skulle indkaldes en stedfortræder til det konstituerende møde, de møder, hvor den endelige behandling af henholdsvis de kirkelige kassers årlige budget og de kirkelige kassers årlige regnskab finder sted, det årlige møde, hvor valg af formand og næstformand finder sted, det møde, hvor der foretages bindende afstemning i forbindelse med præsteansættelser og det møde, hvor der foretages valg af medlemmer til provstiudvalg eller af medlemmer til stiftsudvalg.

Derimod fremgår det ikke af den gældende menighedsrådslov, at der skal indkaldes stedfortrædere til det årlige møde, hvor der foretages valg til enkeltmandsposter. Selv om dette valg typisk foregår på samme møde, som valget af formand og næstformand, betyder den manglende lovhjemmel til indkaldelse af stedfortræderen i praksis, at der ikke kan deltage en stedfortræder i den del af mødet, hvor der foretages valg til enkeltmandsposter, medmindre indkaldelsen skyldes, at medlemmets forfald har en varighed af to måneder eller mere.

Endvidere fremgår det ikke af den gældende menighedsrådslov, at der skal indkaldes stedfortrædere ved valg af formand eller næstformand, hvis dette finder sted i løbet af funktionsperioden, jf. menighedsrådslovens § 8, stk. 6, eller ved valg til enkeltmandsposter i løbet af funktionsperioden, jf. menighedsrådslovens § 10, stk. 11.

2.7.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Det årlige valg af formand og næstformand samt valg til enkeltmandsposter skal finde sted i umiddelbar forlængelse af hinanden. Efter ministeriets opfattelse betyder det, at disse valg skal foregå på samme menighedsrådsmøde. Ministeriet er derfor enig med Landsforeningen af Menighedsråd i, at det ikke er hensigtsmæssigt, at stedfortræderen – ved et medlems forfald til dette møde – alene skal indkaldes til den del af mødet, der vedrører valget af formand og næstformand.

Med lovforslagets § 1, nr. 9, foreslås det derfor, at menighedsrådslovens § 13, stk. 4, nr. 3, omformuleres, således at det fremgår af bestemmelsen, at stedfortrædere skal indkaldes både til det årlige konstitueringsmøde og til møder i løbet af funktionsperioden, hvor der foretages valg af formand, næstformand eller valg til enkeltmandsposter, jf. forslaget til formulering af § 10, stk. 5 og 6, samt § 11 i lovforslagets § 1, nr. 5.

2.8. Flytning af afgørelseskompetence til biskoppen

2.8.1. Gældende ret

Findes der ved et medlems afgang eller forfald ikke nogen stedfortræder til at indtræde i medlemmets plads, afgør biskoppen efter indhentet erklæring fra menighedsrådets øvrige medlemmer, om besættelsen af den ledige plads kan udsættes til efter næste almindelige valg. Dette fremgår af menighedsrådslovens § 14, 1. pkt.

Dog skal udfyldningsvalg finde sted, hvis rådets antal af valgte medlemmer er gået ned under halvdelen, medmindre ministeren for ligestilling og kirke godkender, at det udelades, jf. menighedsrådslovens § 14, 2. pkt.

2.8.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Bestemmelsen i menighedsrådslovens § 14, 2. pkt., om mulighed for udeladelse af at foretage udfyldningsvalg kan sammenholdes med § 23, stk. 2, i lov om valg til menighedsråd, hvor det fremgår, at såfremt det ordinære valg ikke fører til dannelse af et fuldtalligt menighedsråd, så beslutter biskoppen, om menighedsrådet skal dannes af de valgte medlemmer og præsterne, eller der skal udskrives udfyldningsvalg. I biskoppens beslutning indgår en vurdering af, hvorvidt de valgte medlemmer sammen med præsten eller præsterne forventes at kunne varetage menighedsrådets funktioner.

Det er Ministeriet for Ligestilling og Kirkes vurdering, at flytning af afgørelseskompetencen til biskoppen i spørgsmål om muligheden for at undlade at udskrive udfyldningsvalg i løbet af funktionsperioden, jf. § 14 i lov om menighedsråd, ikke vil medføre tab af retssikkerhed i og med, at biskoppens afgørelse på ulovbestemt grundlag kan indbringes for ministeren.

På baggrund heraf foreslås med lovforslagets § 1, nr. 10, at menighedsrådslovens § 14, 2. pkt., ophæves, hvorefter den fulde kompetence til at beslutte, om der skal afholdes udfyldningsvalg eller ej i løbet af funktionsperioden, tillægges biskoppen ved decentralisering af afgørelseskompetencen.

2.9. Udtræden af menighedsrådet ved midlertidig flytning fra sognet

2.9.1. Gældende ret

Ifølge gældende ret eksisterer der ikke en mulighed for medlemmer af et menighedsråd til at søge om orlov på

grund af fraflytning, eller til at genindtræde i menighedsrådet ved tilbageflytning til det sogn, hvori vedkommende har været valgt ind i menighedsrådet.

2.9.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Ministeriet for Ligestilling og Kirke ønsker i overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslov at øge fleksibiliteten i forhold til at sidde i menighedsrådet ved at give menighedsrådsmedlemmer friheden til at vende tilbage til et menighedsråd, de er valgt ind i, selvom de har været fraflyttet sognet i op til seks måneder.

Der findes ikke andre muligheder for, at menighedsrådsmedlemmer kan ansøge om generel orlov i forhold til fritagelse for hvervet som menighedsrådsmedlem.

Med lovforslagets § 1, nr. 11, indsættes et nyt stk. 3, i menighedsrådslovens § 15, hvorved der skabes mulighed for, at et menighedsrådsmedlem, der udtræder af menighedsrådet som følge af midlertidig fraflytning fra sognet, kan genindtræde i menighedsrådet, når den pågældende på ny tager fast bopæl i sognet.

Det er en forudsætning, at tilbageflytningen sker senest seks måneder efter fraflytningen, ligesom det er en forudsætning, at menighedsrådsmedlemmet inden fraflytningen har meddelt menighedsrådet og biskoppen, at vedkommende ønsker at genindtræde, selvom han eller hun har været fraflyttet sognet i op til seks måneder.

2.10. Lempelse af reglerne om udvalgsstruktur i små sogne

2.10.1. Gældende ret

Ifølge bestemmelsen i den nugældende menighedsrådslovs § 17 skal alle menighedsråd nedsætte et stående udvalg vedrørende kirken og kirkegården. Udvalget skal have mindst 3 medlemmer.

Særligt små sogne kan opleve dette som unødigt tungt i forhold til en effektiv tilrettelæggelse af menighedsrådsarbejdet.

2.10.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Med lovforslagets § 1, nr. 14, indsættes et nyt stk. 3 i menighedsrådslovens § 17, som betyder, at menighedsråd med fem valgte medlemmer – dvs. menighedsråd i sogne med under 1.000 folkekirkemedlemmer - kan beslutte, at der ikke skal nedsættes et stående kirke- og kirkegårdsudvalg.

Herved gives mulighed for, at disse menighedsråd med fem valgte medlemmer kan tilrettelægge menighedsrådsarbejdet mere fleksibelt, idet menighedsrådsmedlemmerne ikke skal deltage i både udvalgs- og menighedsrådsmøder.

Opgaverne skal i givet fald varetages af menighedsrådet.

2.11. Nedsættelse af fælles udvalg ved samarbejde mellem menighedsråd

2.11.1. Gældende ret

Det fremgår af §§ 17-19 i lov om menighedsråd, at et menighedsråd skal nedsætte op til to stående udvalg. Dertil kommer, at et menighedsråd kan nedsætte særlige udvalg i medfør af § 20 i lov om menighedsråd.

Det antages, at det enkelte menighedsråd gennem intern delegation kan flytte ansættelseskompetencen til et udvalg under menighedsrådet. Udvalget varetager herefter ansættelseskompetencen på vegne af menighedsrådet. Det forudsættes samtidig, at et sådant udvalg ikke nedsættes med det formål at sætte et mindretal i menighedsrådet uden for indflydelse.

Nedsættelse af et særligt udvalg er således en administrativ og forvaltningsmæssig foranstaltning, der har til formål at lette menighedsrådets arbejde. Deraf følger, at det endelige ansvar fortsat er hos menighedsrådet. Hvis eksempelvis det enkelte menighedsråd nedsætter et ansættelsesudvalg, så vil det endelige ansættelses- og afskedigelsesansvar fortsat være hos menighedsrådet.

Den kirkelige lovgivning indeholder derimod ikke en generel hjemme til, at to eller flere menighedsråd kan nedsætte fælles udvalg til at varetage opgaver på vegne af menighedsrådene. Dette gælder uanset, hvilke opgaver de deltagende menighedsråd ønsker at tillægge udvalget.

Ministeren for ligestilling og kirke kan dog med hjemmel i lov om menighedsråd § 43, stk. 1, ved dispensation fra menighedsrådslovens § 20 godkende, at der nedsættes et fælles udvalg mellem to eller flere menighedsråd.

2.11.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Når Ministeriet for Ligestilling og Kirke modtager en ansøgning fra menighedsråd, som ønsker at samarbejde og i den forbindelse oprette et fælles udvalg, er det fast praksis, at ministeriet meddeler dispensation til dette.

Dermed er menighedsrådene berettigede til at nedsætte et fælles udvalg.

Ministeriet har i sin praksis lagt til grund, at et sådant fælles udvalg mellem to menighedsråd for eksempel kan varetage menighedsrådenes ansættelses- og afskedigelseskompetence. Fællesudvalget varetager herefter ansættelses- og afskedigelseskompetencen på vegne af menighedsrådene.

Denne praksis har sin baggrund i, at det enkelte menighedsråd som nævnt gennem delegation kan flytte kompetencen til et udvalg under menighedsrådet, og at menighedsrådene derfor også i et samarbejde bør kunne vælge at henlægge kompetencen til fællesudvalget. Det er dog ministeriets vurdering, at der er behov for en klarere hjemmel til denne praksis, ligesom det vil være en lettelse for menighedsrådene, at der ikke skal søges om dispensation til denne del af samarbejdet.

Det forudsættes fortsat, at et sådant udvalg ikke nedsættes med det formål at sætte et mindretal i menighedsrådene udenfor indflydelse, jf. også afsnittet om gældende ret og det enkelte menighedsråds mulighed for at nedsætte et udvalg.

Ligeledes forudsættes det fortsat, at nedsættelsen af fællesudvalget alene er en administrativ og forvaltningsmæssig foranstaltning, der har til formål at lette menighedsrådenes arbejde. Deraf følger, at det endelige ansættelses- og afskedigelsesansvar fortsat er hos de enkelte menighedsråd.

Ministeriet anbefaler i forbindelse med menighedsrådenes udarbejdelse af samarbejdsvedtægter, at rådene præciserer, hvilke kompetencer der varetages af det fælles nedsatte udvalg, sådan at alle parter, herunder medarbejdere har vished om opgaver, ansættelsesforhold m.v.

Der er de seneste år sendt flere signaler fra Ministeriet for Ligestilling og Kirke til menighedsråd om, at menighedsråd med fordel kan samarbejde om løsning af kirkelige opgaver. Anbefalingerne er blandt andet fremkommet i betænkning 1491/2007 om Folkekirkens lokale økonomi (den grønne betænkning) og i de nye overenskomster.

Fælles udvalg om ansættelse

Særligt i forhold til ansættelse fremgår det af de nye overenskomster, at kirkefunktionærer som udgangspunkt skal tåle en vis geografisk fleksibilitet i ansættelsen, sådan at kirkefunktionæren ved ansættelsen forpligtes til at gøre tjeneste ved andre ansættelsesmyndigheder inden for folkekirken. Det forudsættes i givet fald, at dette er oplyst i forbindelse med selve ansættelsen.

Disse tiltag må antages at afføde flere samarbejder mellem menighedsråd, som indebærer, at ansættelses- og afskedigelseskompetencen ønskes henlagt til et fælles udvalg. På denne baggrund vurderes det, at overenskomsterne og ministeriets anbefalinger i øvrigt nødvendiggør en klarere hjemmel i forbindelse med et fælles udvalgs varetagelse af ansættelseskompetence. Dette understreges af, at det af den nugældende § 16 i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 472 af 13. maj 2011, udtrykkeligt fremgår, at det er det enkelte menighedsråd, der har ansættelses- og afskedigelseskompetencen og dermed ikke et udvalg under menighedsrådene.

Ministeriet vurderer, at der i den seneste tid har været øget interesse fra menighedsrådene for at samarbejde, hvor kompetencen i forhold til fælles personale henlægges til et fælles udvalg. Dette samt implementeringen af de nye overenskomster vurderes at nødvendiggøre en klarere hjemmel i forbindelse med menighedsrådenes henlæggelse af ansættelses- og afskedigelseskompetence til et fælles udvalg.

Ministeriet anbefaler, at menighedsrådene i vedtægten for samarbejdet præciserer, hvilke kompetencer (eksempelvis udarbejdelse af stillingsopslag, afholdelse af samtaler, valg af kandidat, underskrivelse af ansættelsesbrev m.v.) der varetages af det nedsatte fælles udvalg, sådan at alle parter, herunder medarbejdere, har vished om deres ansættelsesforhold m.v.

Med lovforslagets § 1, nr. 16, skabes der hjemmel til, at to eller flere menighedsråd kan nedsætte et fælles ansættelsesudvalg. Ansættelsesudvalgets kompetencer præciseres i en vedtægt. Der kræves således fremover ingen dispensation til nedsættelse af dette fælles udvalg.

Ansættelsesudvalget handler altid på de deltagende menighedsråds vegne og under ansvar overfor de deltagende menighedsråd. Der er således med forslaget om indsættelse af en ny bestemmelse i menighedsrådslovens § 20 a skabt udtrykkelig lovhjemmel til delegation af kompetence til et fælles udvalg mellem to eller flere menighedsråd.

Uanset at ansættelses- og afskedigelseskompetencen flyttes til et fælles udvalg under menighedsrådene, vil det fortsat være menighedsrådene, som råder over selvstændige midler til aflønning m.v. af ansatte. Et udvalg med ansættelses- og afskedigelseskompetence råder således ikke over selvstændige midler. Medarbejderne vil som følge heraf skulle rette eventuelle krav mod menighedsrådet/rådene.

Fælles udvalg om kirkegårdsdrift

Ministeriet har endvidere noteret sig, at menighedsråd, der samarbejder om kirkegårde, ofte ønsker at nedsætte et fælles udvalg. I nogle tilfælde benævnes dette udvalg en fælles kirkegårdsbestyrelse. Menighedsråd kan samarbejde om kirkegårdsdrift på flere forskellige måder. I nogle tilfælde er der tale om, at en større kirkegård udfører kirkegårdsarbejde, gravning, hækklipning, beplantning m.v. for en mindre kirkegård, og at den mindre kirkegård betaler tilsvarende for denne ydelse (indtægtsdækket virksomhed). I andre tilfælde er det et kirkegårdssamarbejde, hvor menighedsrådene med henvisning til stordriftsfordele blot deler mandskab, maskiner samt varetager opgaverne i fællesskab.

I begge tilfælde kan det være nyttigt for de samarbejdende menighedsråd at nedsætte et fælles udvalg om kirkegårdsdrift. Der er ikke tale om et udvalg, som erstatter de stående kirke- og kirkegårdsudvalg i § 17 i lov om menighedsråd, men der er mere tale om et koordinerende udvalg, som kan træffe beslutninger inden for nærmere fastlagte rammer. Det fælles udvalg om kirkegårdsdrift handler således på menighedsrådenes vegne. Det endelige ansvar for kirkegårdene vil fortsat være ved menighedsrådene uanset, at disse har nedsat et fælles udvalg.

Ministeriet anbefaler i overensstemmelse med bemærkningerne til fælles udvalg om ansættelse, at menighedsrådene i forbindelse med udarbejdelse af samarbejdsvedtægter præciserer, hvilke kompetencer der varetages af det fælles udvalg om kirkegårdsdrift, sådan at alle parter, herunder medarbejdere, har vished om opgaver m.v.

Der foreslås med lovforslagets § 1, nr. 16, indsat en ny § 20 a, stk. 1, i menighedsrådsloven, som skaber mulighed for, at menighedsråd, der samarbejder i medfør af samarbejdsreglerne i § 42 a eller § 43 i menighedsrådsloven, uden dispensation kan nedsætte et fælles udvalg om ansættelse og om kirkegårdsdrift.

Fælles ansættelsesudvalg og udvalget om kirkegårdsdriften kan varetage opgaver på vegne af de deltagende menig-

hedsråd og handler under de deltagende menighedsråds ansvar.

Endvidere foreslås det, at samarbejdende menighedsråd også i fællesskab kan nedsætte et fælles forberedende og koordinerende udvalg, med opgaver svarende til de opgaver, som et enkelt menighedsråd ifølge menighedsrådslovens § 20 kan henlægge til et særligt udvalg. Der henvises her til den nye bestemmelse i menighedsrådslovens § 20 a, stk. 2.

Fælles udvalg nedsat i medfør af den nye bestemmelse i menighedsrådslovens § 20 a, stk. 1, har herefter videre beføjelser, som for eksempel besluttende beføjelser, end fælles udvalg nedsat i medfør af menighedsrådslovens § 20 a, stk. 2.

2.12. Offentliggørelse af menighedsrådets møder, sagsfortegnelse og beslutningsprotokol samt menighedsrådsmødernes varighed

2.12.1. Gældende ret

Ifølge den gældende bestemmelse i menighedsrådslovens § 22, stk. 1, skal der ved kirkeårets begyndelse efter menighedsrådets bestemmelse ske bekendtgørelse af, hvor menighedsrådets ordinære møder afholdes, og hvor sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokollen vil være fremlagt.

Menighedsrådet træffer efter menighedsrådslovens § 22, stk. 2, beslutning om, hvornår ordinære møder afholdes, og møderne bekendtgøres forud efter menighedsrådets bestemmelse.

Menighedsrådets afholdelse af ekstraordinære møder skal efter menighedsrådslovens § 22, stk. 3, så vidt muligt bekendtgøres forud efter menighedsrådets bestemmelser.

Efter praksis kan bekendtgørelsen ske i den lokale presse, kirkebladet, ved opslag på kirkedøren eller i våbenhuset. Bekendtgørelse fra prædikestolen er derimod ikke tilstrækkelig bekendtgørelse.

Videre er det ifølge de gældende regler ikke fastlagt, at menighedsrådet kan fastsætte regler for varigheden af sine møder.

I forbindelse med afholdelsen af menighedsrådets møder er det i medfør af den gældende bestemmelse i menighedsrådslovens § 22, stk. 4, et krav, at menighedsrådet så vidt muligt har fremlagt en fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på menighedsrådets møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt. Fremlæggelsen skal ske et eller flere steder i menighedsråds kredsen.

2.12.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Det har som nævnt hidtil været et krav, at bekendtgørelsen af menighedsrådets møder m.v. er sket fx i den lokale presse, i kirkebladet eller ved opslag på kirkedøren eller i våbenhuset.

Med lovforslagets § 1, nr. 18, foreslås det, at kravene til offentliggørelse af både de ordinære og de ekstraordinære møder lempes, sådan at menighedsrådet fremover kan vælge fx at bruge menighedsrådets hjemmeside til at orientere om rådets møder. Tilsvarende gælder i forhold til offentliggørelse af sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokollen.

Med forslaget fastholdes det, at offentligheden skal have mulighed for let at finde informationer om tid og sted for mødernes afholdelse, samt om hvilke sager der er eller har været behandlet.

Menighedsrådet vil fortsat kunne vælge en traditionel offentliggørelse af møder i den lokale presse, kirkebladet eller ved opslag på kirkedøren eller i våbenhuset, ligesom menighedsrådet kan vælge at fremlægge sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokollen et fysisk sted i menighedsråds kredsen. Derimod vil menighedsrådet heller ikke fremover kunne nøjes med at orientere om menighedsrådsmøderne m.v. fra prædikestolen.

Ministeriet finder det endvidere hensigtsmæssigt, at der som noget nyt gives menighedsrådene mulighed for at fastsætte regler om varigheden af rådets møder. Det er ministeriets vurdering, at det kunne være til nytte for menighedsråd at sætte fokus på varigheden af menighedsrådsmøderne, og at det samtidig kunne være med til at skabe effektive beslutninger, hvis menighedsråd fastlagde varigheden af sine møder. Der henvises til den nye bestemmelse i menighedsrådslovens § 22, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 18.

2.13. Afgrænsning af præsters deltagelse i forhandlinger og afstemninger

2.13.1. Gældende ret

Af den nugældende bestemmelse i menighedsrådslovens § 27, stk. 3, fremgår det, at præster ikke kan deltage i afstemninger i sager, der vedrører opførelse af kirker og nedbrydning af kirker.

2.13.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Baggrunden for bestemmelsen i menighedsrådslovens § 27, stk. 3, er, at der her er tale om sager, der i særlig grad vedrører præstens fremtidige virkefelt, og det er derfor fundet mest hensigtsmæssigt, at kun de folkevalgte medlemmer af menighedsrådet deltager i afstemningen. Herved sikres det, at det flertal i menighedsrådet, der fremgår af det seneste valg, ikke forrykkes.

Ministeriet finder imidlertid, at der er behov for en præcisering af bestemmelsen, således at det udtrykkeligt fremgår, at præsten heller ikke kan deltage i afstemninger i sager om lukning af kirker eller deltage i beslutninger om, at kirker tages delvis ud af brug.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 20.

2.14. Formidling af mødemateriale

2.14.1. Gældende ret

Ifølge den gældende bestemmelse i menighedsrådslovens § 29, stk. 2, skal formanden sørge for, at det fornødne materiale til sagerne bedømmelse sendes til menighedsrådets medlemmer i god tid før mødet.

Bestemmelsen har hidtil været forstået som et krav om, at sagerne skulle foreligge på papir.

2.14.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Af miljømæssige hensyn samt af hensyn til at afhjælpe tunge papirgange gives med lovforslagets § 1, nr. 22, mulighed for, at menighedsrådet kan beslutte, at materialet til møderne alene formidles elektronisk.

Forslaget skal ses som et led i regeringens afbureaukratisering, og hensigten er at lette tunge papirgange.

2.15. Afskæring af klageadgang

2.15.1. Gældende ret

Præsten skal have biskoppens samtykke til, at der ved de faste gudstjenester eller kirkelige handlinger foretages mindre ændringer i liturgi og ritualer eller benyttes andre salmebøger og salmebogstillæg end de autoriserede, jf. menighedsrådslovens § 38, stk. 2. Biskoppens afgørelse kan på ulovbestemt grundlag indbringes for ministeren for ligestilling og kirke.

2.15.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Både menighedsrådets og biskoppens samtykke kræves til mindre ændringer i liturgi og ritualer samt benyttelse af andre salmebøger og salmebogstillæg ved de faste gudstjenester eller i forbindelse med kirkelige handlinger. Biskoppens afgørelse kan på ulovbestemt grundlag af præst og menighedsråd påklages til ministeren for ligestilling og kirke.

Derimod vil præsten ved ekstraordinære gudstjenester i overensstemmelse med lang og fast praksis kunne foretage afvigelser fra gudstjenestens sædvanlige form uden at skulle indhente tilladelse fra menighedsrådet eller biskoppen. Men der må naturligvis ikke handles i strid med folkekirkens bekendelsesgrundlag.

I 1993 har biskopperne udsendt Tillæg til Alterbogen, hvori der er optaget en del af det materiale til liturgisk fornyelse, der er fremkommet i de senere år. Alterbogstillægget er ikke autoriseret.

Anvendelse af alterbogstillæggets tekster og bønner ved de faste gudstjenester betragtes som mindre ændringer af den autoriserede højmesseordning, hvortil præster skal have menighedsrådets og biskoppens samtykke efter menighedsrådslovens § 38, stk. 2. Det forudsættes, at andre og efterfølgende præster ikke er forpligtede til at anvende de godkendte ændringer. Ved præsteskitte skal ændringerne således tag- es op til fornyet behandling.

Den udtrykkelige retsnormering af liturgiske spørgsmål sker ved kongelig resolution eller kongelig anordning efter ministeren for ligestilling og kirkes indstilling. Det hjemmelsmæssige grundlag herfor er en retssædvane. Der er således ved kongelig resolution bl.a. autoriseret bibeloversættelser, salmebog og ritualer for dåb, nadver i hjemmet og vielse samt bispevielse, kirkevielse, præstevielse og provsteindsættelse. Ved kongelig anordning er der fastsat bestemmelse om konfirmation.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke besvarer løbende spørgsmål om forståelsen af reglen i lov om menighedsråd § 38, stk. 1, nr. 3, sammenholdt med stk. 2, hvorimod ministeriet umiddelbart ikke har modtaget klager over biskoppens manglende samtykke.

De kgl. resolutioner, der fastsætter autoriseret liturgi og ritualer, er udarbejdet på baggrund af indstilling fra ministeren for ligestilling og kirke til Dronningen, hvorfor der kan argumenteres for, at klageadgangen til ministeren for ligestilling og kirke skal bevares som led i den almindelige regelovervågning. På den anden side kan det faktum, at ministeriet er regeludstedende myndighed ikke i sig selv være afgørende, idet biskoppens samtykke efter bestemmelsen allerede er påkrævet vedrørende ændringer i liturgi og ritualer.

Hertil kommer, at overvejelserne om ændringer i liturgi og ritualer ligger inden for det teologiske kerneområde, ligesom lokal skik og brug kan have en afgørende indflydelse på ønsket om fravigelser fra den autoriserede liturgi og de autoriserede ritualer. Det kan således ikke forventes, at ministeriets sagsbehandling kan tilføre biskoppens teologiske vurdering af, om der er tale om mindre ændringer i den autoriserede liturgi m.v. en merværdi, og den endelige afgørelse bør derfor træffes af biskoppen.

På den baggrund foreslås det med lovforslagets § 1, nr. 25, at der indsættes et 2. pkt. i § 38, stk. 2, i lov om menighedsråd, der medfører, at klageadgangen til ministeren for ligestilling og kirke afskæres, sådan at biskoppens afgørelse herefter ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

2.16. Afholdelse af menighedsmøder på tværs af pastorater

2.16.1. Gældende ret

Menighedsmøder for flere menighedsråds kredse i et pastorat afholdes efter anmodning fra de kirkelige tilsynsmyndigheder eller efter anmodning fra et menighedsråd i pastoratet, jf. § 41, stk. 3, i menighedsrådsloven. Menighedsrådsloven tager således ikke højde for, at fælles menighedsråd, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.1., kan dannes på tværs af pastorater.

2.16.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Som en konsekvens af forslaget om ændring af § 1, stk. 3, i menighedsrådsloven, foreslås med lovforslagets § 1, nr. 26, at der indsættes et 2. pkt., i menighedsrådslovens § 41, stk. 3, sådan at fælles menighedsråd, oprettet på tværs af pa-

storater, kan indkalde til menighedsmøde i de pastorater, som menighedsrådet helt eller delvist dækker.

Endvidere foretages med lovforslagets § 1, nr. 27, en sproglig modernisering af bestemmelsen i § 41, stk. 5, om, at afholdelse af menighedsmøder skal offentliggøres, sådan at så mange som muligt bliver oplyst om mødets afholdelse. Ændringen betyder, at menighedsmødet fx kan offentliggøres på sognets hjemmeside.

2.17. Lempelse af kravet om udarbejdelse af samarbejdsvedtægt

2.17.1. Gældende ret

Vedtægter for samarbejde mellem menighedsråd, som følger menighedsrådslovens almindelige ordning, indsendes til Ministeriet for Ligestilling og Kirke, hvorefter disse offentliggøres på ministeriets hjemmeside, jf. § 42 a, stk. 2, i menighedsrådsloven.

Det er udgangspunktet, at opgaver, menighedsrådet kan finansiere af kirkekassen i medfør af lov om folkekirkens økonomi § 2, også kan løses i et fællesskab. Det er dog en forudsætning, at samarbejdet beskrives i en vedtægt.

Vedtægter, som er indsendt til ministeriet efter § 42 a i menighedsrådsloven, vedrører de samarbejder, som ikke forudsætter dispensation fra lovens almindelige ordning.

2.17.2. Ministeriet for Ligestilling og Kirkes overvejelser og forslag

Ministeriet for Ligestilling og Kirke finder det hensigtsmæssigt, at samarbejdsvedtægter, som således ikke kræver ministeriets dispensation, fremadrettet alene offentliggøres på de respektive stifters hjemmesider. Samarbejdsaftalerne kan karakteriseres som lokale aftaler, som omfatter lokale forhold, og offentliggørelse på stiftets hjemmeside frem for på ministeriets hjemmeside vil derved være med til at understøtte det folkekirkelige nærdemokrati.

Ministeriet for Ligestilling og Kirke ønsker endvidere at lette menighedsrådenes arbejde ved at lempe kravet om, at der i alle tilfælde, hvor der samarbejdes, skal udarbejdes en samarbejdsvedtægt.

Med lovforslagets § 1, nr. 28, indsættes et nyt 2. pkt. i bestemmelsen i menighedsrådslovens § 42 a, stk. 2, som indebærer, at det for enkeltstående aktiviteter, hvor udgifterne afholdes forholdsmæssigt og afregnes umiddelbart i forlængelse af arrangementet, ikke er nødvendigt, at menighedsrådene udarbejder en samarbejdsvedtægt. Disse enkeltstående aktiviteter kan for eksempel være, hvis to eller flere menighedsråd ønsker at tilrettelægge en fælles udflugt, afholde en fælles kirkekoncert eller tegne et fælles abonnement på fx vidensblade om kirkegårde.

9. Sammenfattende skema.

Det bemærkes i den forbindelse, at menighedsrådene med hjemmel i den nye bestemmelse i menighedsrådslovens § 20 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 16, vil kunne nedsætte et fælles udvalg, uden at dette forudsætter dispensation fra ministeriet.

For god ordens skyld bemærkes, at dette lempeligere vedtægtskrav også gælder for § 42 a-samarbejder, der er etableret med provstiet som ramme, jf. § 43 a i menighedsrådsloven.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Det er Ministeriet for Ligestilling og Kirke, der fastsætter reglerne vedrørende menighedsråd.

Da der er tale om ændringer på mindre sagsområder, jf. lovforslagets § 1, nr. 10, 16 og 25, vurderes det, at lovforslaget ikke har økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regionerne og kommunerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende organisationer og myndigheder m.v.: Samtlige stiftsøvrigheder, samtlige biskopper, samtlige stiftsråd, samtlige provstiudvalg, samtlige menighedsråd, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Provsteforening, Præsteforeningen, Danmarks Kordegneforening, Danmarks Kirketjenerforening, Dansk Kirkemusiker Forening, Dansk Organist og Kantor Samfund, Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Foreningen af Sognemedhjælpere i Danmark, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Organistforeningen, 3F, Foreningen af provstisekretærer i Danmark og Dansk Diakoniråd.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/	Negative konsekvenser/
--	------------------------	------------------------

	mindre udgifter	merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømessige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I dag er det alene menighedsråd inden for samme pastorat, der kan danne et fælles menighedsråd. Ministeriet har dog i lov om menighedsråd § 43 hjemmel til at dispensere fra lovens § 1, stk. 3, således at der også kan oprettes menighedsråd på tværs af pastoratsgrænser.

Den geografiske binding til pastoratet er ikke altid hensigtsmæssig. Det foreslås derfor, at § 1, stk. 3, i lov om menighedsråd ændres, således at der ikke længere er nogen geografisk binding i forhold til, hvilke menighedsråd inden for samme provsti der kan gå sammen og danne et fælles menighedsråd.

Den foreslåede ændring vil således betyde, at menighedsråd i samme provsti kan oprette fælles menighedsråd både inden for et pastorat og på tværs af pastorater uden at skulle ansøge ministeriet om dispensation hertil.

Til nr. 2

Med indsættelsen af et nyt *stk. 3* i § 2 i lov om menighedsråd foretages en konsekvensrettelse som følge af ændringen af § 1, stk. 3, lov om menighedsråd, sådan at der herefter gælder de samme regler for tjenestemandsansatte og overenskomstansatte sognepræsters medlemskab af menighedsrådet, uanset om det fælles menighedsråd er etableret inden for eller på tværs af pastoratets grænser.

Ændringen i *stk. 3, 1. pkt.*, vil betyde, at et fælles menighedsråd, der oprettes på tværs af pastoratsgrænsen, kommer til at bestå af mindst fem valgte medlemmer samt de i pastoraterne tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af et år eller mere.

Den foreslåede affattelse af bestemmelsen svarer til den praksis, ministeriet har fulgt, når det med hjemmel i § 43 i lov om menighedsråd er godkendt, at der er oprettet fælles menighedsråd på tværs af pastorater.

Efter forslaget til *stk. 3, 2. pkt.*, vil en præst, der har orlov, i orlovsperioden være fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet. Dette svarer til den gældende retstilstand,

for så vidt angår menighedsråd for et sogn og fælles menighedsråd inden for samme pastorat, jf. den nugældende lovs § 2, stk. 1.

Til nr. 3

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af indsættelsen af et nyt *stk. 3* i menighedsrådslovens § 2.

Til nr. 4

De kirkefunktionærer, der er ansat i menighedsråds kredsen, har siden kirkeårets start i 1996 haft adgang til at vælge en repræsentant, der kunne deltage i menighedsrådets møder med tale- og forslagsret. Bestemmelsen blev indsat for at imødekomme de ansattes behov for at kunne følge med i menighedsrådets arbejde.

Den foreslåede formulering af § 3, *stk. 1*, i lov om menighedsråds vil betyde, at det præciseres i selve lovteksten, at der vælges én medarbejderrepræsentant, der kan deltage i menighedsrådets møder med tale- og forslagsret. Dette gælder uanset, om menighedsrådet omfatter en enkelt menighedsråds kredse, eller der er tale om et fælles menighedsråd for flere menighedsråds kredse.

Bemyndigelsesbestemmelsen i *stk. 2* svarer til den nugældende lovs § 3, 2. pkt. Bemyndigelsesbestemmelsen har – sammen med den nugældende menighedsrådslovs § 36 – hidtil været brugt til udstedelse af bekendtgørelse nr. 1021 af 13. december 1994 om medarbejdermøder i folkekirken og om valg af medarbejderrepræsentant i menighedsrådene. Bekendtgørelsen indeholder regler om, at der på det årlige medarbejdermøde foretages valg af medarbejderrepræsentanten. Samtidig reguleres det i bekendtgørelsen, hvem der er stemmeberettiget ved valget, og hvem der er valgbare.

Bemyndigelsen tænkes anvendt til at fastsætte tilsvarende regler som i dag om valg af medarbejderrepræsentanten.

Til nr. 5.

Der foretages med ændringen af §§ 8-11 i lov om menighedsråd en sammenskrivning af bestemmelserne i den nugældende lovs §§ 8-11, sådan at bestemmelserne vedrørende valg af formand, næstformand og til enkeltmandsposter fremstår i en mere naturlig og enkel sammenhæng. Der fore-

tages endvidere en sproglig modernisering af bestemmelserne.

Samtidig flyttes bestemmelserne om medlemmernes forpligtelse til at modtage valg til enkeltmandsposter og bestemmelserne om, at præsten ikke er forpligtet til at varetage hvervet som kontaktperson m.v., fra § 21, stk. 3, til menighedsrådslovens § 10, stk. 1, 3 og 6.

Endvidere flyttes bestemmelsen om honorar til formanden fra § 33 i menighedsrådsloven til § 8, stk. 5 og 6.

Med den foreslåede affattelse af § 8, *stk. 1, 1. pkt.*, og § 8, *stk. 4*, tydeliggøres det, at menighedsrådet på det konstituerende møde skal fortage valg af formand, næstformand samt valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter. Dette svarer til den nugældende retstilstand, idet bestemmelsen er en sammenskrivning af den nugældende lovs § 8, stk. 1, 1. pkt., § 8, stk. 2, 1. pkt., og § 11.

Den foreslåede affattelse af § 8, *stk. 1, 2. pkt.*, om, at valg af formand, næstformand og til enkeltmandsposterne har virkning for et år ad gangen, svarer til den nugældende retstilstand, idet der er tale om en sammenskrivning af den nugældende lovs § 8, stk. 3, og § 10, stk. 10.

Forslaget til affattelse af § 8, *stk. 2*, om, at valget af formanden ledes af det medlem, der har indkaldt til mødet, svarer til formuleringen af den nugældende lovs § 8, stk. 1, 2. pkt.

Med den foreslåede affattelse af § 8, *stk. 3, 1. pkt.*, tydeliggøres det, at både de valgte medlemmer og de fødte medlemmer af menighedsrådet kan vælges som formand. Valget foregår ved hemmelig afstemning, og det er alene de valgte medlemmer, der har stemmeret. Forslaget svarer til den nugældende retstilstand, jf. den nugældende lovs § 8, stk. 1, 1. pkt.

Forslaget til affattelse af § 8, *stk. 3, 2. og 3. pkt.*, om valg af næstformanden svarer til § 8, stk. 2, i den nugældende lov.

Forslaget til affattelse af § 8, *stk. 5 og 6*, om honorar til formanden svarer fuldt ud til den nugældende retstilstand, jf. den nugældende lovs § 33.

Forslaget til affattelse af § 9, *stk. 1*, og § 9, *stk. 4 – 9*, om valg af kirkeværge, sekretær, kontaktperson, bygningskyndige og tegningsberettiget, honorar og vedtægt for hvervene svarer til den nugældende lovs § 10, stk. 1, og § 10, stk. 4 – 9.

Det bemærkes, at terminologien »af sin midte« dækker over, at det er alene er menighedsrådsmedlemmer, som er valgbare til de pågældende hverv, mens terminologien »af eller uden for sin midte« betyder, at både menighedsrådsmedlemmer og andre kan vælges til hvervet.

Forslaget til affattelse af § 9, *stk. 2*, om valg af kasserer svarer med enkelte sproglige ændringer til den nugældende lovs § 10, stk. 2, 1. og 2. pkt.

Med den foreslåede affattelse fastholdes menighedsrådets muligheder for hjælp til varetagelse af kassererfunktionen, samtidig med at det fastholdes, at ansvaret ligger i menighedsrådet.

Som hidtil skal der således efter forslaget vælges en kasserer blandt menighedsrådets medlemmer. Denne kasserer har ansvaret over for menighedsrådet for, at hvervet udføres korrekt. Menighedsrådet har imidlertid som nu mulighed for at beslutte, at den daglige udførelse af hvervet varetages af en af kirkens funktionærer eller af en ekstern regnskabsfører, f.eks. en revisor. En mulighed kan være, at menighedsrådene i provstiet i fællesskab ansatte en medarbejder, der varetager bogføringsfunktionerne for alle menighedsråd i provstiet under ansvar over for de enkelte menighedsråds valgte kasserere. Menighedsrådet kan naturligvis også beslutte, at hvervet udføres fuldt ud af den valgte kasserer selv.

Den blandt menighedsrådets medlemmer valgte kasserer vil, såfremt selve hvervet tilknyttes en kirkefunktionærstilling eller udføres af en ekstern kasserer, være den person, som på menighedsrådets vegne har ansvaret for at tilse, at de til kassereren henlagte opgaver også bringes til udførelse, herunder i overensstemmelse med de derfor gældende regelsæt om budget og regnskab m.v.

Den nugældende bestemmelse i lovens § 10, stk. 2, 3. pkt., om kautionsforsikring for kassereren ophæves. Det skyldes, at det ikke mere er muligt at tegne denne type forsikringer.

Forslaget til affattelse af § 9, *stk. 3, 1. pkt.*, om, at formanden ikke kan vælges til kirkeværge og kasserer svarer til den nugældende retstilstand, jf. den nugældende lovs § 10, stk. 3. Samtidig indsættes med forslaget til affattelse af § 9, *stk. 3, 2. pkt.*, en bestemmelse om, at formanden heller ikke kan varetage hvervet som professionel regnskabsfører. Dette skyldes, at formanden har ansvaret for udførelsen af menighedsrådets beslutninger, og dette hverv er ikke foreneligt med, at formanden samtidig varetager opgaver med udarbejdelse af regnskab eller bogføringsopgaver som professionel regnskabsfører.

Den foreslåede affattelse af § 10, *stk. 1 – 3*, om pligten til at modtage valg til formand, næstformand og enkeltmandshverv svarer til den nugældende lovs § 8, stk. 4, og § 21, stk. 3.

Forslaget til affattelse af § 10, *stk. 4 og 5*, om fritagelse for hvervet som formand og næstformand og om valg i løbet af funktionsperioden svarer til den nugældende lovs § 8, stk. 5 og 6.

Den foreslåede affattelse af § 10, *stk. 6*, om nyvalg til enkeltmandsposter i løbet af funktionsperioden svarer til den nugældende lovs § 10, stk. 11.

Forslaget til § 11 om det årlige valg af formand, næstformand og til enkeltmandsposterne svarer til den nugældende lovs § 9 og § 11.

Til nr. 6

Ændringen af § 12, stk. 1, i lov om menighedsråd er alene en sproglig modernisering af bestemmelsen.

Til nr. 7

Med den ændrede formulering af § 12, stk. 2, i lov om menighedsråd foretages en præcisering af, at den nyvalgte

formand for menighedsrådet skal sørge for, at det offentliggøres, hvem der er valgt til medlemmer af menighedsrådet. Formkravet om, at offentliggørelsen skal ske i den lokale presse, fjernes, sådan at det nu er op til det enkelte menighedsråd at træffe beslutning om, hvordan offentliggørelsen skal ske.

Det forudsættes stadigvæk, at sognets beboere i almindelighed skal have mulighed for at få kendskab til oplysningerne. Offentliggørelsen kan således finde sted på menighedsrådets hjemmeside, i den lokale presse, i kirkebladet eller ved opslag på kirkedøren. Derimod vil offentliggørelse fra prædikestolen ikke være tilstrækkelig offentliggørelse. Menighedsrådet kan vælge at foretage offentliggørelse på flere forskellige måder samtidigt.

Til nr. 8

Med den foreslåede affattelse af § 13, stk. 2, 1. pkt., fastholdes, at medlemmet kan have lovligt forfald samtidig med, at det gennem en opregning af de lovlige forfaldsgrunde tydeliggøres, hvornår et menighedsrådsmedlem har lovligt forfald, og menighedsrådets formand derfor skal sørge for at indkalde en stedfortræder til menighedsrådets møder.

Det præciseres således, at lovligt forfald foreligger, når medlemmet på grund af sin »helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende« er forhindret i at varetage hvervet som menighedsrådsmedlem. Der foretages ikke med opregningen af de lovlige forfaldsgrunde en udvidelse af forfaldsgrundene i forhold til den hidtidige praksis, og der indføres således ikke hjemmel til frit at give medlemmer af menighedsrådet orlov i en kortere eller længere periode.

Det bemærkes i den forbindelse, at »forretninger« dækker over forhold knyttet til medlemmets ansættelsesforhold. »Eller lignende« omfatter bl.a. den situation, hvor medlemmet er forhindret i at varetage hvervet på grund sygdom hos medlemmets barn eller anden nærtstående.

Forfaldsgrundene svarer til de grunde, der er nævnt i den kommunale styrelseslovs § 15, stk. 2.

Det er ministeriets vurdering, at mange menighedsråd ikke holder møde hver måned, og ministeriet finder det derfor fortsat hensigtsmæssigt, at menighedsrådsformanden som udgangspunkt først har pligt til at indkalde en stedfortræder, når et menighedsrådsmedlem vil være forhindret i at varetage sit hverv i en forventet periode af mindst to måneders varighed.

Til sammenligning med kommuner indkalder kommunalbestyrelsens formand en stedfortræder, hvis et medlem forventes at have forfald i en periode af mindst en måned, jf. § 15, stk. 2, i den kommunale styrelseslov. Om kommunalbestyrelsens mødekadence fremgår ligeledes af den kommunale styrelseslovs § 8, stk. 1, at ordinære møder som regel afholdes en gang om måneden.

For at tage højde for, at nogle menighedsråd kan opleve et behov for, at stedfortræderen indkaldes tidligere end ved to måneders forfald, foreslås det, at der indsættes et nyt 2. pkt. i menighedsrådslovens § 13, stk. 2, hvorefter menighedsrå-

det i forretningsordenen kan fastsætte bestemmelser om, at formanden også har pligt til at indkalde stedfortræderen, selv om medlemmet forfald er af kortere varighed end to måneder. Den nye bestemmelse svarer til § 15, stk. 2, 2. pkt., i den kommunale styrelseslov.

Til nr. 9.

Forslaget til affattelse af § 13, stk. 4, nr. 1 og 4, om indkaldelse af stedfortræder til det konstituerende møde og til det møde, hvor der foretages bindende afstemning i forbindelse med præstevalg, svarer til den nugældende lovs § 13, stk. 4, nr. 1 og 4.

Som noget nyt foreslås det med *stk. 4, nr. 2*, at stedfortræderen ikke blot skal indkaldes til det årlige møde, hvor den endelige behandling af de kirkelige kassers budget og regnskab finder sted, men også til de møder, hvor den indledende behandling af budget og regnskab finder sted.

Samtidig foreslås det med *stk. 4, nr. 3*, at der skal indkaldes stedfortrædere til de møder i løbet af funktionsperioden, hvor valg af formand, næstformand og valg til enkeltmandsposterne (kirkeværge, kasserer, kontaktperson m.v.) finder sted.

Hidtil har der kun været mulighed for indkaldelse af stedfortræderen ved medlemmets forfald til det årlige møde, hvor der foretages valg af formand m.v., jf. den nugældende lovs §§ 9 og 11. Derimod har det ikke været muligt at indkalde stedfortræderen, hvis der i medfør af den nugældende lovs § 8, stk. 6, og § 10, stk. 11, har skullet vælges ny formand, næstformand eller valg til enkeltmandsposter for resten af funktionsperioden.

Der vil med den foreslåede affattelse af bestemmelsen skulle indkaldes stedfortræder ved medlemmets forfald til det årlige møde med formandsvalg m.v. og til det eller de møder i løbet af funktionsperioden, hvor der foretages valg af formand, næstformand eller valg til enkeltmandsposter.

Med den foreslåede affattelse af *stk. 4, nr. 5*, foretages en tydeliggørelse af, at der skal indkaldes stedfortræder til det møde, hvor der vælges medlemmer til stiftsråd.

Til nr. 10

Forslaget om ophævelse af § 14, 2. pkt., i lov om menighedsråd vil betyde, at den fulde kompetence til at beslutte, om der skal afholdes udfyldningsvalg eller ej i løbet af funktionsperioden, tillægges biskoppen ved en decentralisering af afgørelseskompetencen.

Det bemærkes i den forbindelse, at biskoppen allerede har denne kompetence i forhold til afholdelse af udfyldningsvalg i forbindelse med det ordinære valg, jf. lov om valg til menighedsråd § 23, stk. 2, og i forhold til afholdelse af udfyldningsvalg i løbet af funktionsperioder, hvis antallet af valgte medlemmer ikke er kommet under halvdelen.

Samtidig bemærkes, at biskoppens afgørelse på ulovbestemt grundlag vil kunne indbringes for ministeren for ligestilling og kirke.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.8.

Til nr. 11

Forslaget om indsættelsen af et nyt *stk. 3* i § 15 i lov om menighedsråd betyder, at et menighedsrådsmedlem, der er udtrådt af rådet på grund af midlertidig flytning fra sognet, kan genindtræde i menighedsrådet, når den pågældende på ny tager bopæl i sognet. Det er et krav, at dette sker senest seks måneder efter, at flytningen fra sognet har fundet sted, ligesom det er et krav, at medlemmet inden fraflytningen har orienteret menighedsrådet og biskoppen om den forventede genindtræden i rådet.

Til nr. 12

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af indsættelse af et nyt *stk. 3* i menighedsrådslovens § 15.

Til nr. 13

Forslaget til ændringen af § 17, *stk. 1*, i lov om menighedsråd vedrørende kirke- og kirkegårdsudvalget er udtryk for en sproglig præcisering, som tydeliggør, hvilke opgaver det stående udvalg varetager.

Til nr. 14

Med forslaget indsættes et nyt *stk. 3* i menighedsrådslovens § 17, som betyder, at menighedsråd med fem valgte medlemmer – hvilket vil sige menighedsråd i sogne med under 1.000 folkekirkemedlemmer, jf. lov om menighedsråd § 2, *stk. 3*, der bliver *stk. 4* - kan beslutte, at der ikke skal nedsættes et stående kirke- og kirkegårdsudvalg.

Herved gives mulighed for, at disse menighedsråd med fem valgte medlemmer kan tilrettelægge menighedsrådsarbejdet mere fleksibelt, idet menighedsrådsmedlemmerne ikke skal deltage i både udvalgs- og menighedsrådsmøder.

Opgaverne skal i givet fald varetages af menighedsrådet.

Til nr. 15

Forslaget til ændring af § 19, 1. pkt., i lov om menighedsråd betyder, at der henvises til kirke- og kirkegårdsudvalget, hvilket er udtryk for en sproglig præcisering.

Til nr. 16

Det fremgår af de nye overenskomster, at kirkefunktionærer som udgangspunkt skal tåle en vis geografisk fleksibilitet i ansættelsen, sådan at kirkefunktionæren ved ansættelsen forpligtes til at gøre tjeneste ved andre ansættelsesmyndigheder inden for folkekirken. Det forudsættes i givet fald, at dette er oplyst i forbindelse med selve ansættelsen.

Disse tiltag må antages at afføde flere samarbejder mellem menighedsråd, som indebærer, at ansættelses- og afskedigelseskompetencen ønskes henlagt til et fælles udvalg. På denne baggrund vurderes det, at overenskomsterne og ministeriets anbefalinger i øvrigt nødvendiggør en klarere hjemmel i forbindelse med et fælles udvalgs varetagelse af ansættelseskompetence. Dette understreges af, at det af den nugældende § 16 i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 472 af 13. maj 2011, udtrykkeligt fremgår, at det er det enkelte menighedsråd, der har ansæt-

telses- og afskedigelseskompetencen og dermed ikke et udvalg under menighedsrådene.

Ministeriet vurderer, at der i den seneste tid har været øget interesse fra menighedsrådene for at samarbejde, hvor kompetencen i forhold til fælles personale henlægges til et fælles udvalg. Dette samt implementeringen af de nye overenskomster vurderes at nødvendiggøre en klarere hjemmel i forbindelse med menighedsrådenes henlæggelse af ansættelses- og afskedigelseskompetence til et fælles udvalg.

Ministeriet anbefaler, at menighedsrådene i vedtægten for samarbejdet præciserer, hvilke kompetencer (eksempelvis udarbejdelse af stillingsopslag, afholdelse af samtaler, valg af kandidat, underskrivelse af ansættelsesbrev m.v.) der varetages af det nedsatte fælles udvalg, sådan at alle parter, herunder medarbejdere, har vished om deres ansættelsesforhold m.v.

Med forslaget til affattelse af den nye bestemmelse i § 20 a, *stk. 1*, i lov om menighedsråd skabes der hjemmel til, at to eller flere menighedsråd kan nedsætte et fælles ansættelsesudvalg. Der kræves således fremover ingen dispensation til nedsættelse af dette fælles udvalg.

Ansættelsesudvalget handler altid på de deltagende menighedsråds vegne og under ansvar overfor de deltagende menighedsråd. Der er således med forslaget skabt udtrykkelig lovhjemmel til delegation af kompetence til et fælles udvalg mellem to eller flere menighedsråd.

Uanset at ansættelses- og afskedigelseskompetencen flyttes til et fælles udvalg under menighedsrådene, vil det fortsat være menighedsrådene, som råder over selvstændige midler til aflønning m.v. af ansatte. Et udvalg med ansættelses- og afskedigelseskompetence råder således ikke over selvstændige midler. Medarbejderne vil som følge heraf skulle rette eventuelle krav mod menighedsrådet/rådene.

Ministeriet har endvidere noteret sig, at menighedsråd, der samarbejder om kirkegårde, ofte ønsker at nedsætte et fælles udvalg. I nogle tilfælde benævnes dette udvalg en fælles kirkegårdsbestyrelse. Menighedsråd kan samarbejde om kirkegårdsdrift på flere forskellige måder. I nogle tilfælde er der tale om, at en større kirkegård udfører kirkegårdsarbejde, gravning, hækklipping, beplantning m.v. for en mindre kirkegård, og at den mindre kirkegård betaler tilsvarende for denne ydelse (indtægtsdækket virksomhed). I andre tilfælde er det et kirkegårdssamarbejde, hvor menighedsrådene med henvisning til stordriftsfordele blot deler mandskab, maskiner samt varetager opgaverne i fællesskab.

I begge tilfælde kan det være nyttigt for de samarbejdende menighedsråd at nedsætte et fælles udvalg om kirkegårdsdrift. Der er ikke tale om et udvalg, som erstatter de stående kirke- og kirkegårdsudvalg i § 17 i lov om menighedsråd, men der er mere tale om et koordinerende udvalg, som kan træffe beslutninger inden for nærmere fastlagte rammer. Det fælles udvalg om kirkegårdsdrift handler således på menighedsrådenes vegne. Det endelige ansvar for kirkegårdene vil fortsat være ved menighedsrådene uanset, at disse har nedsat et fælles udvalg.

Ministeriet anbefaler i overensstemmelse med bemærkningerne til fælles udvalg om ansættelse, at menighedsrådene i forbindelse med udarbejdelse af samarbejdsvedtægter præciserer, hvilke kompetencer der varetages af det fælles udvalg om kirkegårdsdrift, sådan at alle parter, herunder medarbejdere, har vished om opgaver m.v.

Der foreslås derfor, at der indsættes en ny § 20 a, stk. 1, i menighedsrådsloven, som skaber mulighed for, at menighedsråd, der samarbejder i medfør af samarbejdsreglerne § 42 a eller § 43 i menighedsrådsloven, uden dispensation kan nedsætte et fælles udvalg om ansættelse og om kirkegårdsdrift.

Fælles ansættelsesudvalg og udvalget om kirkegårdsdriften kan varetage opgaver på vegne af de deltagende menighedsråd og handler under de deltagende menighedsråds ansvar.

Endvidere foreslås det med den nye § 20 a, stk. 2, i lov om menighedsråd, at samarbejdende menighedsråd også i fællesskab kan nedsætte et fælles forberedende og koordinerende udvalg, med opgaver svarende til de opgaver, som et enkelt menighedsråd ifølge menighedsrådslovens § 20 kan henlægge til et særligt udvalg.

Fælles udvalg nedsat i medfør af den nye bestemmelse i menighedsrådslovens § 20 a, stk. 1, har herefter videre beføjelser, som for eksempel besluttende beføjelser, end fælles udvalg nedsat i medfør af menighedsrådslovens § 20 a, stk. 2.

Med forslaget til affattelse af § 20 a, stk. 3, præciseres det, at menighedsrådene i vedtægten for samarbejdet skal fastsætte regler om det fælles udvalgs virksomhed. Dette svarer til gældende ret i forhold til de stående og særlige udvalg, som et enkelt menighedsråd kan nedsætte i medfør af den nugældende lovs §§ 17 – 20.

Til nr. 17

Forslaget til ændringen af bestemmelsen i menighedsrådslovens § 21, stk. 3, 1. pkt., og ophævelsen af § 21, stk. 3, 2. pkt., er en konsekvensrettelse som følge af lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 18

Forslaget til affattelse af § 22, stk. 1, 1. pkt., i lov om menighedsråd om, at menighedsrådet træffer beslutning om, hvornår og hvor rådets ordinære møder skal afholdes, svarer til den nugældende lovs § 22, stk. 1, 1. pkt., og § 22, stk. 2.

Den foreslåede affattelse af § 22, stk. 1, 2. pkt., om, at mødeplanen skal offentliggøres i starten af hvert kirkeår, og tid og sted for det enkelte møde offentliggøres, svarer delvist til den nugældende lovs § 22, stk. 1, 2. pkt. og § 22, stk. 2, idet der foretages en lempelse af kravet om, hvordan offentligheden skal orienteres om menighedsrådets møder.

Forslaget betyder således, at offentliggørelse kan ske i den lokale presse, i kirkebladet, ved opslag på kirkedøren eller som noget nyt på sognets hjemmeside. Derimod vil bekendtgørelse fra prædikestolen fortsat ikke være tilstrækkelig of-

fentliggørelse. Offentliggørelse skal fortsat ske på en måde, så interesserede bliver bekendt med mødets afholdelse.

Med forslaget til en ændret formulering af § 22, stk. 2, foretages en tilsvarende lempelse af kravet om, hvordan offentligheden orienteres om ekstraordinære møder. Bestemmelsen svarer herudover til den nugældende lovs § 22, stk. 3.

Forslaget til affattelse af § 22, stk. 3, i lov om menighedsråd er ny og betyder, at menighedsrådet selv kan fastsætte regler om varigheden af menighedsrådsmøderne.

Det antages at være hensigtsmæssigt, at der for menighedsråd er tilsvarende regler, som gælder for kommunalbestyrelser, sådan at menighedsrådene gives mulighed for at fastsætte regler om varigheden af sine møder.

Det er ministeriets vurdering, at det kunne være både hensigtsmæssigt og til nytte for menighedsråd at sætte fokus på varigheden af menighedsrådsmøderne, og at det samtidig kunne være med til at skabe effektive beslutninger, hvis menighedsråd fastlagde varigheden af sine møder.

Forslaget til affattelse af § 22, stk. 4, svarer til den nugældende lovs § 22, stk. 4, med den ændring, at sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokollen fremover ikke skal være fysisk fremlagt et eller flere steder i menighedsråds kredsen.

Derimod skal menighedsrådet sikre, at sagsfortegnelsen og udskriften af beslutningsprotokollen offentliggøres, jf. ovenfor om kravene til offentliggørelse. Det er i forudsætning, at offentliggørelsen sker med respekt af de forvaltningsretlige og strafferetlige regler om tavshedspligt.

Forslaget til affattelse af § 22, stk. 5 og 6, om afholdelse af fælles møder svarer til den nugældende lovs § 22, stk. 5 og 6, med en lempelse af kravet om, hvordan offentligheden skal orienteres om disse møder, jf. ovenfor om kravene til offentliggørelse.

Forslaget til affattelse af § 22, stk. 7, svarer til den nugældende lovs § 22, stk. 7.

Til nr. 19

Ændringen af menighedsrådslovens § 24, stk. 2, er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 20

Det foreslås, at § 27, stk. 3, i lov om menighedsråd ændres, så det præciseres, at præster hverken kan deltage i afstemninger i sager om nedbrydning, lukning af kirker eller afstemninger om at tage en kirke delvist ud af brug.

Præciseringen skyldes, at disse sager på samme måder som sager om opførelse og nedbrydning af kirker har stor betydning for præstens arbejdsområde og vidtrækkende økonomisk betydning. Beslutningen bør derfor alene træffe af de valgte menighedsrådsmedlemmer, sådan at det flertal i menighedsråd, der er kommet til udtryk ved seneste menighedsrådsvalg, ikke forrykkes.

Til nr. 21

Forslaget er en konsekvensrettelse som følge af indsættelse af et nyt stk. 3 i menighedsrådslovens § 2.

Til nr. 22

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 3* i § 29 i lov om menighedsråd, som medfører, at menighedsrådene får mulighed for med almindeligt stemmeflertal at træffe beslutning om, at materiale til menighedsrådsmøderne m.v. alene formidles elektronisk.

Herved gives der mulighed for, at menighedsrådet kan beslutte ikke at udsende sagerne på papir. Forslaget indebærer således en lettere arbejdsgang.

Menighedsrådet skal ved beslutningen være opmærksom på, at den elektroniske formidling ikke må betyde, at et eller flere medlemmer i praksis derved forhindres i at få adgang til sagsmaterialet.

Til nr. 23

Med lovforslaget flyttes § 33 i lov om menighedsråd til lovens § 8, stk. 5 og 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 5. Hermed samles bestemmelserne om valg af formand og næstformand og om honorar til formanden i samme bestemmelse.

Til nr. 24

Ændringen af § 34, stk. 1, i lov om menighedsråd præciserer, at menighedsrådet deltager i valg til stiftsråd. Ændringen er en konsekvens af, at de hidtidige stiftsudvalg med lov nr. 506 af 12. juni 2009 er afløst af stiftsrådene.

Til nr. 25

Det foreslås, at § 38, *stk. 2*, i lov om menighedsråd affattes, således at biskoppens samtykke til, at der ved de faste gudstjenester eller kirkelige handlinger foretages mindre ændringer i liturgi og ritualer eller benyttes andre salmebøger og salmebogstillæg end de autoriserede, ikke længere kan indbringes for ministeren for ligestilling og kirke.

Der er tale om en afskæring af klageadgangen, hvorefter biskoppens afgørelse ikke længere kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Det bemærkes i den forbindelse, at biskoppen i praksis foretager den endelige teologisk vurdering af, om der er tale om mindre ændringer i liturgi, ritualer m.v. Det kan således ikke forventes, at ministeriet sagsbehandling af en klage kan tilføre den teologiske vurdering af sagen en merværdi, og på den baggrund foreslås det, at biskoppen får kompetencen til at træffe den endelige afgørelse i disse sager.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.15.

Til nr. 26

Med forslaget til et nyt *stk. 3, 2. pkt.*, i § 41 i lov om menighedsråd foretages en konsekvensrettelse som følge af den foreslåede ændring af menighedsrådslovens § 1, stk. 3. Forslaget betyder, at fælles menighedsråd, der er oprettet på

tværs af pastorater, kan indkalde til menighedsmøde i de pastorater, som det fælles menighedsråd omfatter.

Herudover kan de kirkelige tilsynsmyndigheder indkalde til menighedsmøde.

Til nr. 27

Forslaget svarer til den nugældende lovs § 41, stk. 5, med den ændring, at menighedsrådet offentliggør afholdelse af menighedsrådet og offentliggør, hvilke emner der skal behandles på mødet.

Der er således tale om en lempelse af kravet til, hvordan offentligheden bliver bekendt med afholdelse af menighedsråd og indholdet af disse svarende til den ændring, der er foreslået vedr. menighedsrådets møder, jf. lovforslagets § 1, nr. 18.

Offentliggørelse kan fx ske på sognets hjemmeside. Herved sikres, at så mange som muligt bliver orienteret om menighedsrådets afholdelse og om hvilke emner, der skal behandles på mødet.

Til nr. 28

Det foreslås, at § 42 a, *stk. 2, 1. pkt.*, i lov om menighedsråd ændres, således at vedtægter for samarbejder efter § 42 a fremover skal offentliggøres på stiftets hjemmeside. I dag sker offentliggørelsen på ministeriets hjemmeside. Samarbejdsaftalerne kan karakteriseres som lokale aftaler, som omfatter lokale forhold, og offentliggørelse på stiftets hjemmeside frem for på ministeriets hjemmeside vil derved være med til at understøtte det folkekirkelige nærdemokrati.

Endvidere foreslås et nyt *stk. 2, 2. pkt.*, som betyder, at enkeltstående samarbejder mellem to eller flere menighedsråd for eksempel om abonnementer, afholdelse af fælles udflugter eller fælles kirkekoncerter m.v., og hvor en eventuel udgift afregnes umiddelbart og afholdes forholdsmæssigt af de deltagende menighedsråd, fremover ikke kræver, at der udarbejdes en vedtægt.

Forslaget indebærer en lettelse af menighedsrådenes arbejde, idet det hidtidige krav om en vedtægt ved enkeltstående samarbejde er blevet oplevet som unødigt bureaukratisk.

For god ordens skyld bemærkes, at dette lempeligere vedtægtskrav også gælder for § 42 a-samarbejder, der er etableret med provstiet som ramme, jf. § 43 a i menighedsrådsloven.

Til nr. 29

I de tilfælde, hvor der fortsat skal udarbejdes en vedtægt for et samarbejde, foreslås en ændret formulering af § 42 a, stk. 3, sådan at det fremgår af vedtægten, hvor den er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres, mens det ikke længere vil være et krav, at vedtægten er fremlagt lokalt.

Menighedsrådet kan således vælge at nøjes med at offentliggøre vedtægten på stiftets hjemmeside.

Til nr. 30

Det foreslås, at § 43, stk. 3, 2. pkt., i menighedsrådsloven ophæves. Dette vil indebære, at kravet om, at det skal fremgå af meddelelsen på ministeriets hjemmeside om vedtægten, hvor de berørte sognes beboere kan gøre sig bekendt med vedtægten, fjernes som overflødig.

Det bemærkes i den forbindelse, at vedtægten enten kan udskrives fra ministeriets hjemmeside eller udleveres af menighedsråd ved henvendelse til rådet. Det anses derfor som unødvendigt, at der stilles formkrav om en udtrykkelig oplysning herom.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 15. juni 2013.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale gyldighedsområde. Bestemmelsen indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

§ 1. ---

Stk. 3. To eller flere menighedsråd i et pastorat kan oprette et fælles menighedsråd, når det besluttet på et menighedsmøde i hvert af sognene, jf. kapitel 7.

§ 2. ---

Stk. 4. Har to eller flere sogne fælles menighedsråd, fastsætter det fælles menighedsråd antallet af valgte medlemmer i rådet. Rådet må dog højst bestå af summen af det antal valgte medlemmer, som de deltagende menighedsråd enkeltvis er berettiget til, jf. stk. 3, og skal mindst bestå af det antal valgte medlemmer, som det samlede antal folkekirkemedlemmer i de deltagende sogne ville berettige til, jf. stk. 3, hvis sognene udgjorde én samlet menighedsrådsreds. Hvert sogn skal mindst have 1 valgt medlem. Menighedsrådet skal meddele biskoppen antallet af medlemmer af det fælles menighedsråd og fordelingen af medlemmer mellem de deltagende sogne.

I lov om menighedsråd, jf. lovbekendtgørelse nr. 146 af 24. februar 2012, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, *stk. 3*, ændres »i et pastorat« til: »i et provsti«.

2. I § 2 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Ved fælles menighedsråd, jf. § 1, *stk. 3*, som er oprettet på tværs af pastorater består menighedsrådet af mindst fem valgte medlemmer, der vælges efter lov om valg til menighedsråd, og af de i pastoraterne tjenestemandsansatte sognepræster samt de overenskomstansatte præster, hvis ansættelse i de respektive pastorater har en varighed af et år eller mere. Fødte medlemmer, der har orlov, er i orlovsperioden fritaget for hvervet som medlem af menighedsrådet.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

3. To steder i § 2, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, ændres »stk. 3,« til: »stk. 4,«.

§ 3. En repræsentant for de kirkefunktionærer, der er ansat eller konstitueret i menighedsråds kredsen, har ret til uden stemmeret at deltage i rådets møder. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler herom.

§ 8. På det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand af de valgte medlemmer ved hemmelig afstemning. Valget ledes af det medlem, der har indkaldt til mødet.

Stk. 2. Så snart valget af formanden har fundet sted, vælges en næstformand til at fungere i formandens forfald. Valget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald af det medlem, der har ledet formandsvalget, og foregår i øvrigt efter samme regler som dette.

Stk. 3. Valget af formand og næstformand har virkning for et år ad gangen.

Stk. 4. Et medlem af menighedsrådet er pligtig at modtage valg til formand eller næstformand. Et medlem er dog kun pligtig at være formand i 4 år.

Stk. 5. Menighedsrådet kan efter anmodning fritage formand og næstformand for hvervet for resten af en funktionsperiode.

Stk. 6. Når en formand eller næstformand fritages for sit hverv, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg efter reglerne i § 9, stk. 1 eller 2, for resten af den afgående formands eller næstformands funktionsperiode.

§ 9. Hvert år inden udløbet af formandens funktionsperiode vælger menighedsrådets valgte medlemmer ved hemmelig afstemning formand for det kommende år. Valget ledes af den afgående formand.

Stk. 2. Så snart valget af formanden har fundet sted, vælges en næstformand for det kommende år. Reglerne i § 8, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 10. Menighedsrådet vælger af eller uden for sin midte en kirkeværg. Kirkefunktionærer, der er ansat ved kirken eller kirkegården, kan ikke vælges til kirkeværg. Har to eller flere sogne fælles menighedsråd, kan der vælges en kirkeværg for hver kirke.

4. § 3 affattes således:

»**§ 3.** En repræsentant for de kirkefunktionærer, der er ansat eller konstitueret i den eller de menighedsråds kredse, menighedsrådet omfatter, har ret til uden stemmeret at deltage i rådets møder.

Stk. 2. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter nærmere regler herom.«

5. §§ 8-11 affattes således:

»**§ 8.** På det konstituerende møde vælges menighedsrådets formand, næstformand og de i § 9 nævnte enkeltmandsposter. Valgene har virkning for et år ad gangen.

Stk. 2. Valget af formanden ledes af det medlem, der har indkaldt til mødet.

Stk. 3. Formanden vælges blandt menighedsrådets medlemmer af de valgte medlemmer ved hemmelig afstemning. Så snart valg af formand har fundet sted, vælges en næstformand til at fungere i formandens forfald. Valget ledes af den nyvalgte formand eller i dennes forfald af det medlem, der har ledet formandsvalget, og foregår i øvrigt efter samme regler som dette.

Stk. 4. Umiddelbart efter valget af formand og næstformand finder valg til enkeltmandsposter sted.

Stk. 5. Menighedsrådet kan beslutte at tillægge formanden honorar. Honorar kan dog kun tillægges formanden, såfremt denne er valgt medlem af menighedsrådet. Formanden er forpligtet til at modtage honoraret. Størrelsen af honoraret skal godkendes af provstiudvalget.

Stk. 6. Ministeren for ligestilling og kirke kan fastsætte nærmere regler om formandshonoraret.

§ 9. Menighedsrådet vælger af eller uden for sin midte en kirkeværg. Kirkefunktionærer, der er ansat ved kirken eller kirkegården, kan ikke vælges til kirkeværg. Har to eller flere sogne fælles menighedsråd, kan der vælges en kirkeværg for hver kirke. I sogne med flere kirker kan der vælges en kirkeværg for hver af kirkerne.

Stk. 2. Menighedsrådet vælger af sin midte en kasserer. Den praktiske udførelse af opgaverne kan knyttes til en af kirkens kirkefunktionærstil-

ke. I sogne med flere kirker kan der vælges en kirkeværgæ for hver af kirkerne.

Stk. 2. Menighedsrådet vælger af sin midte en kasserer. Den praktiske udførelse af opgaverne kan knyttes til en af kirkens kirkefunktionærstillinger eller delegeres til en professionel kasserer. Menighedsrådet kan tegne en kautionsforsikring for kassereren.

Stk. 3. Formanden kan ikke vælges til kirkeværgæ eller kasserer.

Stk. 4. Menighedsrådet vælger af sin midte en sekretær, medmindre sekretærhvervet er knyttet til en af kirkens funktionærstillinger.

Stk. 5. Menighedsrådet vælger af sin midte en kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne i tjenstlige forhold. Opgaven som kontaktperson kan efter menighedsrådets beslutning deles mellem en af pastoratets præster og et af de valgte medlemmer.

Stk. 6. Størrelsen af eventuelt honorar til kirkeværgæ, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiudvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.

Stk. 7. Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for de i stk. 1 og 2 og stk. 4 og 5 nævnte personers forretningsområde.

Stk. 8. Menighedsrådet vælger en bygningskyndig til at deltage i de årlige syn over kirken og kirkegården. Kirkeværgæ kan ikke vælges til menighedsrådets bygningskyndige.

Stk. 9. Menighedsrådet vælger af sin midte en person, der bemyndiges til sammen med formanden at underskrive dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån.

Stk. 10. Valgene har virkning for 1 år ad gangen.

Stk. 11. Når et medlem af menighedsrådet, som er valgt til en eller flere af de enkeltmandsposter, som er nævnt i stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg til den eller de derved ledige enkeltmandsposter for resten af den afgående medlems funktionsperiode. Tilsvarende gælder, hvis en præst i løbet af funktionsperioden frasier sig de opgaver, som er nævnt i stk. 5.

linger eller overlades til en professionel regnskabsfører.

Stk. 3. Formanden kan ikke vælges til kirkeværgæ eller kasserer. Formanden kan endvidere ikke varetage hvervet som professionel regnskabsfører.

Stk. 4. Menighedsrådet vælger af sin midte en sekretær, medmindre sekretærhvervet er knyttet til en af kirkens funktionærstillinger.

Stk. 5. Menighedsrådet vælger af sin midte en kontaktperson, der bemyndiges til på rådets vegne at give forskrifter og anvisninger til og modtage henvendelser fra kirkefunktionærerne i tjenstlige forhold. Opgaven som kontaktperson kan efter menighedsrådets beslutning deles mellem en af pastoratets præster og et af de valgte medlemmer.

Stk. 6. Størrelsen af eventuelt honorar til kirkeværgæ, kassereren og kontaktpersonen skal godkendes af provstiudvalget. Honorar kan dog kun tillægges kontaktpersonen, hvis denne er valgt medlem af menighedsrådet.

Stk. 7. Menighedsrådet fastsætter en vedtægt for de i stk. 1, 2, 4 og 5 nævnte personers forretningsområde.

Stk. 8. Menighedsrådet vælger en bygningskyndig til at deltage i de årlige syn over kirken og kirkegården. Kirkeværgæ kan ikke vælges til menighedsrådets bygningskyndige.

Stk. 9. Menighedsrådet vælger af sin midte en person, der bemyndiges til sammen med formanden at underskrive dokumenter vedrørende køb, salg og andre dispositioner over fast ejendom og optagelse af lån.

§ 10. Et medlem af menighedsrådet har pligt til at modtage valg til formand, næstformand og de i § 9 nævnte enkeltmandsposter, jf. dog stk. 2-3.

Stk. 2. Et medlem har kun pligt til at være formand i 4 år.

Stk. 3. Præsten er ikke forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5, og kan frasi-ge sig opgaverne i løbet af funktionsperioden.

Stk. 4. Menighedsrådet kan efter anmodning fritage formanden og næstformanden for hvervet for resten af funktionsperioden.

§ 11. Valg til de i § 10 nævnte enkeltmandsposter finder sted umiddelbart efter valg af menighedsrådets formand og næstformand.

§ 12. Ved førstkommende faste gudstjeneste efter det konstituerende møde bekendtgør præsten fra prædikestolen, hvem der er valgt til medlemmer af menighedsrådet, og hvem der er valgt til menighedsrådets formand.

§ 12. ---

Stk. 2. Inden funktionsperiodens begyndelse sørger den nyvalgte formand for, at det tillige i den lokale presse bekendtgøres, hvem der er valgt til medlemmer af menighedsrådet, og hvem der er valgt til menighedsrådets formand.

§ 13. ---

Stk. 2. Når menighedsrådets formand får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sit hverv i en forventet periode af mindst 2 måneder, indkalder formanden stedfortræderen til førstkommende møde i menighedsrådet.

Stk. 5. Når en formand eller næstformand fritages for sit hverv, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg efter reglerne i § 11 for resten af den afgående formands eller næstformands funktionsperiode.

Stk. 6. Når et medlem af menighedsrådet, som er valgt til en eller flere af de enkeltmandsposter, som er nævnt i § 9, stk. 1, 2, 4, 5, 8 og 9, dør eller udtræder af menighedsrådet, foretages nyt valg til den eller de derved ledige enkeltmandsposter for resten af det afgående medlems funktionsperiode. Tilsvarende gælder, hvis en præst i løbet af funktionsperioden frasiger sig de opgaver, som er nævnt i § 9, stk. 5.

§ 11. Hvert år inden udløbet af formandens funktionsperiode vælger menighedsrådets valgte medlemmer ved hemmelig afstemning formand for det kommende år. Valget ledes af den afgående formand.

Stk. 2. Når valg af formand har fundet sted, vælges en næstformand for det kommende år. Reglerne i § 8, stk. 3, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Herefter foretages valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter for det kommende år.«

6. I § 12, *stk. 1*, ændres »førstkommende« til: »den første«.

7. I § 12, *stk. 2*, ændres »tillige i den lokale presse bekendtgøres« til: »offentliggøres«.

8. § 13, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Når menighedsrådets formand får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sit hverv i en forventet periode på mindst to måneder på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt

§ 13. ---

Stk. 4. Stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til

- 1) det konstituerende møde, jf. § 6,
- 2) det møde, hvor den endelige behandling af de kirkelige kassers årlige budget og regnskab finder sted,
- 3) det årlige møde, hvor valg af formand og næstformand finder sted,
- 4) det møde, hvor der foretages bindende afstemning i forbindelse med præsteansættelser, eller
- 5) det møde, hvor der foretages valg af medlemmer til provstiudvalg eller af medlemmer til stiftsudvalg, der er nedsat med hjemmel i den kirkelige lovgivning.

§ 14. Findes der ved et medlems afgang eller forfald ingen stedfortræder til at indtræde i medlemmets plads, afgør biskoppen efter indhentet erklæring fra de øvrige medlemmer af rådet, om besættelsen af den ledige plads kan udsættes til næste almindelige valg. Dog skal udfyldningsvalg finde sted, hvis rådets antal af valgte medlemmer er gået ned under halvdelen, medmindre ministeren for ligestilling og kirke samtykker i, at det undlades.

hverv, forretninger eller lignende indkalder formanden stedfortræderen til det førstkommende møde i menighedsrådet, jf. dog stk. 4 og 5. Menighedsrådet kan i forretningsordenen træffe bestemmelse om, at formanden ved et medlems forfald af de grunde, der er nævnt i 1. pkt., indkalder stedfortræderen, selvom hindringen forventes at vare kortere end to måneder.«

9. § 13, stk. 4, affattes således:

»*Stk. 4.* Stedfortræderen skal indkaldes, hvis et medlem har forfald til

- 1) det konstituerende møde, jf. § 6,
- 2) de møder, hvor den endelige behandling af henholdsvis de kirkelige kassers årlige budget og de kirkelige kassers årlige regnskab finder sted,
- 3) de møder, jf. lovens § 10, stk. 5 og 6, og § 11, hvor valg af formand og næstformand samt valg til de i § 9 nævnte enkeltmandsposter finder sted,
- 4) det møde, hvor der foretages bindende afstemning i forbindelse med præsteansættelser, eller
- 5) det møde, hvor der foretages valg af medlemmer til provstiudvalg eller af medlemmer til stiftsråd.«

10. § 14, 2. pkt., ophæves.

11. I § 15 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Et medlem, der udtræder som følge af midlertidig flytning fra sognet, kan genindtræde i menighedsrådet, når den pågældende på ny tager fast bopæl i sognet, og såfremt dette sker senest 6 måneder efter fraflytningen. Hvis et medlem ønsker at genindtræde efter 1. pkt., skal den pågældende inden sin midlertidige fraflytning give menighedsrådet og biskoppen underretning herom.«

§ 15. ---

Stk. 5. Menighedsrådet afgør, om betingelserne for udtrædelse efter stk. 1-4 er opfyldt. Menighedsrådets afgørelse herom kan indbringes for biskoppen, hvis afgørelse kan indbringes for ministeren for ligestilling og kirke.

§ 17. For selvejende kirker nedsætter menighedsrådet et stående udvalg på mindst 3 af menighedsrådets medlemmer. Hvis et menighedsråd bestyrer flere kirker, kan der nedsættes et stående udvalg for hver af kirkerne. Kirkeværgen kan ikke vælges til medlem af udvalget.

§ 19. For en ikkeselvejende kirke nedsætter menighedsrådet et stående udvalg bestående af en sognepræst og to af dets valgte medlemmer til varetæelse af menighedens interesser med hensyn til kirken, kirkegården m.m. Udvalget skal have lejlighed til at udtale sig om alle større arbejder, der udføres ved kirken eller kirkegården, og har ret til gennem menighedsrådet at henvende sig til de kirkelige tilsynsmyndigheder.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

12. I § 15, *stk. 5, 1. pkt.*, der bliver stk. 6, 1.pkt., ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1-5«.

13. To steder i § 17, *stk. 1*, ændres »udvalg« til: »kirke- og kirkegårdsudvalg«.

14. I § 17 indsættes som stk. 3:

»*Stk. 3.* Menighedsråd, der består af fem valgte medlemmer, kan beslutte, at der ikke skal nedsættes et stående kirke- og kirkegårdsudvalg. Udvalgets opgaver varetages i stedet af menighedsrådet.«

15. I § 19, *1. pkt.*, ændres »udvalg« til: »kirke- og kirkegårdsudvalg«.

16. Efter § 20 indsættes:

»**§ 20 a.** To eller flere menighedsråd kan nedsætte et fælles ansættelsesudvalg eller et fælles udvalg om kirkegårdsdrift, når de samarbejder i henhold til §§ 42 a eller 43. Fællesudvalgene handler på menighedsrådenes vegne.

Stk. 2. To eller flere menighedsråd, der samarbejder i henhold til §§ 42 a eller 43, kan endvidere nedsætte et fælles udvalg, der kan varetage opgaver svarende til de opgaver, der kan varetages af et særligt udvalg, jf. § 20.

Stk. 3. Deltagerne i samarbejdet fastsætter reglerne for det fælles udvalgs virksomhed i vedtægten for samarbejdet.«

§ 21. ---

Stk. 3. Medlemmer af menighedsrådet er pligtige at modtage valg til udvalg samt til at udføre øvrige hverv, herunder de i § 10 nævnte, som menighedsrådet måtte tildele dem. Præsten er dog ikke forpligtet til at varetage de opgaver, som er nævnt i § 10, stk. 5, og kan frasige sig opgaverne i løbet af funktionsperioden. Menighedsrådet kan også, medmindre andet særligt er bestemt, overlade hverv til andre af menighedens medlemmer, som er villige dertil.

§ 22. I begyndelsen af hvert kirkeår træffer menighedsrådet beslutning om, hvor de ordinære møder skal afholdes. Endvidere træffer menighedsrådet beslutning om, på hvilket sted i menighedsråds kredsen der vil være fremlagt sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen. Der foretages bekendtgørelse herom efter menighedsrådets bestemmelse.

Stk. 2. Menighedsrådet træffer beslutning om, hvornår ordinære møder skal afholdes, og møderne bekendtgøres forud efter menighedsrådets bestemmelse.

Stk. 3. Ekstraordinære møder skal afholdes, når menighedsrådets formand, en sognepræst eller mindst en tredjedel af medlemmerne ønsker det. Formanden fastsætter tid og sted for de ekstraordinære møders afholdelse, og møderne bekendtgøres så vidt muligt forud efter menighedsrådets bestemmelse.

Stk. 4. En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på menighedsrådets møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt være fremlagt et eller flere steder i menighedsråds kredsen.

Stk. 5. Flere menighedsråd i et pastorat skal samles til et fælles møde efter anmodning fra

- 1) en sognepræst,
- 2) formanden for et af menighedsrådene,
- 3) et af menighedsrådene eller
- 4) en tredjedel af medlemmerne i hvert af rådene.

Stk. 6. Fællesmøder indkaldes og ledes af formanden for hovedsognets menighedsråd. Møderne bekendtgøres så vidt muligt forud for afholdelsen.

17. I § 21, stk. 3, 1. pkt., udgår: », herunder de i § 10 nævnte«, og 2. pkt. ophæves.

18. § 22 affattes således:

»§ 22. Menighedsrådet træffer beslutning om, hvornår og hvor ordinære møder skal afholdes. Mødeplanen offentliggøres i begyndelsen af hvert kirkeår. Tid og sted for det enkelte møde offentliggøres.

Stk. 2. Ekstraordinære møder skal afholdes, når menighedsrådets formand, en sognepræst eller mindst en tredjedel af medlemmerne ønsker det. Formanden fastsætter tid og sted for de ekstraordinære møders afholdelse, og møderne offentliggøres så vidt muligt forud efter menighedsrådets bestemmelse.

Stk. 3. Menighedsrådet kan fastsætte regler om varigheden af rådets møder.

Stk. 4. En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på menighedsrådets møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt offentliggøres.

Stk. 5. Flere menighedsråd i et pastorat skal samles til et fælles møde efter anmodning fra

- 1) en sognepræst,
- 2) formanden for et af menighedsrådene,
- 3) et af menighedsrådene eller
- 4) en tredjedel af medlemmerne i hvert af menighedsrådene.

Stk. 6. Fællesmøder indkaldes og ledes af formanden for hovedsognets menighedsråd. Møderne offentliggøres så vidt muligt forud for afholdelsen.

Stk. 7. Ved kirkevisitats kan biskop eller provst beramme møde med menighedsrådet eller dets valgte medlemmer alene.

§ 24. ---

Stk. 2. Afstemninger sker således, at det klart fremgår, hvorledes det enkelte medlem stemmer, jf. dog §§ 8 og 9.

§ 27. ---

Stk. 3. Præster kan ikke deltage i afstemningen i sager, der vedrører opførelse af kirker og nedbrydning af kirker.

§ 29. Menighedsrådets formand forbereder menighedsrådets møder og indkalder medlemmerne, de i § 2, stk. 2, nævnte præster og den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant til møderne.

§ 29. ---

Stk. 2. Formanden giver inden menighedsrådets møder i videst muligt omfang medlemmerne, de i § 2, stk. 2, nævnte præster og den af kirkefunktionærerne valgte repræsentant underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet. Formanden sørger så vidt muligt for, at det fornødne materiale til sagens bedømmelse tilsendes de i 1. pkt. nævnte personer i god tid før mødet.

§ 33. Menighedsrådet kan beslutte at tillægge formanden honorar. Honorar kan dog kun tillægges formanden, såfremt denne er valgt medlem af menighedsrådet. Formanden er forpligtet til at modtage honoraret. Størrelsen af honoraret skal godkendes af provstiudvalget.

Stk. 2. Ministeren for ligestilling og kirke kan fastsætte nærmere regler om formandshonoraret.

§ 34. Efter de regler, der er fastsat herom, deltager menighedsrådet i valg af biskop og i valg af medlemmer til provstiudvalg og stiftsudvalg.

§ 38. ---

Stk. 2. Til de ændringer, der er nævnt i stk. 1, nr. 3, kræves tillige biskoppens samtykke.

§ 41. ---

Stk. 7. Ved kirkevisitats kan biskop eller provst beramme møde med menighedsrådet eller dets valgte medlemmer alene.«

19. I § 24, *stk. 2*, ændres »§§ 8 og 9« til: »§§ 8 og 11«.

20. I § 27, *stk. 3*, ændres »nedbrydning af kirker« til: »nedbrydning, lukning af kirker eller om at tage en kirke delvist ud af brug.«

21. I § 29, *stk. 1 og 2*, ændres »§ 2, stk. 2,« til: »§ 2, stk. 2 og 3,«.

22. I § 29 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Menighedsrådet kan beslutte, at materiale, som skal sendes til menighedsrådets medlemmer, jf. *stk. 2, 2. pkt.*, kun formidles elektronisk.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

23. § 33 ophæves.

24. I § 34, *stk. 1*, ændres »stiftsudvalg« til: »stiftsråd«.

25. I § 38, *stk. 2*, indsættes som 2. pkt.:

»Biskoppens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

26. I § 41, *stk. 3*, indsættes som 2. *pkt.*:

Stk. 3. Menighedsmøder for flere menighedsråds-kredse i et pastorat afholdes efter anmodning fra de kirkelige tilsynsmyndigheder eller fra et menighedsråd i pastoratet.

§ 41. ---

Stk. 5. Bekendtgørelse om afholdelse af menighedsmøde sker efter menighedsrådets bestemmelse på en måde, der sikrer, at så mange som muligt bliver bekendt med mødets afholdelse. I bekendtgørelsen angives, hvilke emner der skal behandles på mødet.

§ 42 a. ---

Stk. 2. De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der indsendes til Ministeriet for Ligestilling og Kirke, som offentliggør denne på ministeriets hjemmeside på internettet.

§ 42 a. ---

Stk. 3. Vedtægten skal indeholde oplysninger om, hvilke menighedsråd der deltager i samarbejdet, hvad samarbejdet vedrører, finansieringen af samarbejdet, tilsyn, vilkår for andre menighedsråds optagelse i samarbejdet, afgørelse om uenighed om vedtægtens fortolkning, vilkår for ophævelse af samarbejdet og om, hvor vedtægten lokalt er fremlagt og kan rekvireres fra.

§ 43. ---

Stk. 3. Når en vedtægt er godkendt, bekendtgøres der på Ministeriet for Ligestilling og Kirkes hjemmeside på internettet en meddelelse herom. I meddelelsen gives der oplysning om, hvor de berørte sognes beboere kan gøre sig bekendt med vedtægten.

»Tilsvarende gælder, hvor der er etableret et fælles menighedsråd på tværs af pastorater.«

27. § 41, stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Offentliggørelse om afholdelse af menighedsmøde sker efter menighedsrådets bestemmelse på en måde, der sikrer, at så mange som muligt bliver oplyst om mødets afholdelse. I offentliggørelsen anføres, hvilke emner der skal behandles på mødet.«

28. § 42 a, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* De nærmere bestemmelser om samarbejdet optages i en vedtægt, der offentliggøres på stiftets hjemmeside. I de tilfælde, hvor samarbejdet vedrører enkeltstående aktiviteter, og hvor den eventuelle fælles udgift afregnes umiddelbart og afholdes forholdsmæssigt af de deltagende menighedsråds kirkekasser, kan menighedsrådene dog undlade at udarbejde en vedtægt.«

29. I § 42 a, stk. 3, ændres »og om, hvor vedtægten lokalt er fremlagt og kan rekvireres fra« til: »og om, hvor vedtægten er offentliggjort, og hvorfra den kan rekvireres.«

30. § 43, stk. 3, 2. pkt., ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 15. juni 2013.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.